

ఆంధ్ర ప్రభ

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

౧౯౨౪

VOL. 3.

జనవరి ౧౯౨౪ వ సం॥ మార్చి ౨౦ వ తేది గురువారము

No. 288

నంపులు. ౫

కాళియ కృతా మసంవత్సర ఫాల్గుణ మాస బహుళ చవితి.

సంచిక ౨౮౮

ఆంధ్ర ప్రభ

అన్ని నాపులకు పరమావధము

వెల స్వల్పము

తల నాపులకు

వేరు పొందినది.

గుణము లేకుండిన

మీ వైకము మీకు

ఇయ్యబడును.

వనమూలికలచే

చేయబడును.

నువాసన గలది.

గుణ మధికము

పంచభాషను

చూచి కొనిన

మోసముండదు.

ఒక సారి పరీక్షించి

చూడుడు.

చక్కని డబ్బితో

వెల రా అణాలు.

అన్ని దుకాణముల

లోను దొలుకును.

ఆంధ్ర ప్రభ నాపు డి. హో,

6, తంబులెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

మొట్టమొదటి ముద్రాపాదమును నువాసన

ఆంధ్ర ప్రభ (8వ పుస్తకం) రాబడినది.

ఆంధ్ర ప్రభ అనే పుస్తకం, పాటలను ముద్రాపాదమును నువాసనగా అమ్మకముగాని, పాఠాన్నిగాని, పేర్కొనబడకనే నిర్ణయించిన కేసుల ప్రస్తుతము.

నీ కుమారుని కొన్ని పాటలను నువాసనగా, ముద్రాపాదమును నువాసన నిర్ణయించినది.

ఈ క్రింది పాటలముల పాటలలో నువాసన.

నిర్ణయము (అర. ద్రాం) పాట 1-1 ద 0.2-0

నిర్ణయము (అర. ద్రాం) పాట 1-1 ద 0.12-0

నిర్ణయము 2 " " 1.4-0

నిర్ణయము 4 " " 2.0-0

నిర్ణయము బుడ్డి 1-1 ద 0.2-0, 8 బుడ్డి 0.14-0 ప్రత్యేకము.

నిర్ణయము, పట్టుకములందరి ప్రతిభనును ప్రతిపాదనలను దొరకును.

నిర్ణయము నాటకములను, కావ్యము, తామ్రములను నిర్ణయము.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము పాటలను పాటలను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

నిర్ణయము అట్లాంటిక్ డి. హో. ఈ పుస్తకములను పాటలను పాటలను.

Mr. G. W. M. Reynold's Novels Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or The Heroine of the Fern Island	Rs. 12
Mary Price 3 vols. Rs. 5- Participle 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols. 2-4-0 Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. Rs. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteria of London 13 vols.	7 0
Mysteria Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loes of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteria of Paris by Eugene Sien in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WATC & CO.,

Post Box 167 (A) Madras. E.

ఉచితము! రు. 3000. ఉచితము!

వివరముల కోరువారికి తెలుపబడును.

ఏజెంట్లకు మంచిక మీషను యివ్వబడును.

అడ్రెస్సు:— ఇ. ఎం. కర్మ అండు కంపెనీ,

1527

పోర్టు కావేరి, గోదావరి జిల్లా.

ఈ పాటలను ఇది ప్రభుత్వం ద్వారా పాటలము.

ఈ పాటలను పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

అంతకు పాటలమును పాటలమును పాటలమును.

ఆహారపదార్థముల సభ.

ఈసభ మొదటిసారిగా మార్చి నెలలోని కార్య నిర్వాహక సభాధివక్షమున సర్ ఆలెగండూరు కార్మిక గారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమైనది. గో.కాశి, కృష్ణ, గుంటూరు, కంజాపూరు, మలతూరు, అనంతపూరు, చెంగల్పట్ట మండలముల కలెక్టరులు, పోలీసు కమిషనరులగు ఆర్మీ టేజిగారు, పిలియప్పయ్యయ్య డైరెక్టరు గ్రేగారు, జి.వి. కె. నారాయణరావుగారు ముగ్గురి నాయకులగుట, ది.వి. ఎస్. రామచంద్రరావుగారు, జి.వి. కే.కె.పి. గారు, పి. వి. ఎస్. సరసింహ రావుగారు, ఇక సభకు ప్రముఖులు సభ సలహాదారులు.

కార్మికగారు వ్యవస్థాపక సభకు యువనాథులు మొదటి, సభకు ప్రారంభించిన పిమ్మట, ఆంధ్రప్రదేశ్ నిషేధములకు సంబంధించిన యీ తీర్మాన ముమోదిత మయెను:-

"విద్యుదు, గోధుమ, ఉలవలు-వీరిపై గల అంతర్భుంధల నిషేధములను తొలగించుట వాంఛనీయును కాదనియు, పినిలొలగించిన యెడల నీరాధిపతిలో కలపేర్చునని యీసభవాకు దృఢాభిప్రాయము గలిగియున్నాడు. మఱియు, మన కార్మికులు ప్రభుత్వమున ప్రస్తుత నిషేధములు అందవలయునను విషయము గూర్చి భారతప్రభుత్వమువారికి నూదించు తల నని యీసభవాకు బోధించున్నాడు."

ఆహారపదార్థములను నిషేధించునను, తీర్మానములను గూర్చియును గల నిషేధము విషయమై చాలకాలము చర్చ జరిగినది. తుద కీనిషేధము సకలసభకును చెల్లించుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికారము నొసంగవలెనని యొక తీర్మానము గానింపబడినది.

ఆహారపదార్థ నిషేధములను నిషేధించుటకు అంతర్భుంధలను తీర్మానించబడినది. గో.కాశి, కృష్ణ, గుంటూరు మండలములలోని మిల్లు అధికారులకు; విద్యుదును విక్రయించు లైసెన్సులు తప్పక నొసంగవలెనని నిలిపి సభయును డైరెక్టరు చర్య ఖండింపబడినది.

నిన్నటిదినపు చర్య.

నిన్నటిదినమున మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు యీసభ మరల సమావేశమైనది.

వర్తకుల లాభము.

వర్తకుల లాభములను నిర్ణయించువిషయమై చర్చ జరిగెను. కంజాపూరుండి యిచ్చటికి విద్యుదును లోతున దిగు మలచేయు వర్తకు తిరువరకునకు బస్సు 1-కి 8 ఆకాలవంతున గాక, 4 ఆకాలవంతునమాత్రము, లాభమును లైసెన్సు విక్రయంపరచునని తీర్మానమును సర్ గార్డును ప్రేక్షకుగా రుకపా దించిరి.

ఈవిధముగ లాభములు తగ్గించబడినయెడల యెట్టివర్తకులను యీవ్యాపారమును చేయుటలేదనియు, కొందరు వరకు ప్రయోజనము ఈ వ్యాపారమును కొనసాగింప నెంచుననియు, అందుకీలాభమును తగ్గించ నీలెదలెదయు అనామ్యుడు తంబి మరక్కయ్యగారు రభిప్రాయపడిరి.

బస్సు 1 కి 4 ఆకాల లాభము సంభాష్యమే అని సర్ కార్డును హుంతుగారు నడిపిరి.

గార్డును ప్రేక్షకుగా రిర్మాన మంగీకృత మయెను.

ఈవ్యాపారములోనికి భారతీయవర్తకులకును వారసు భయమును అనామ్యుడు తంబిమరక్కయ్యగారు తెలియజెప్పిరి.

డెల్టాలోని విద్యుదుము

డెల్టావిద్యుదును విషయమున గూడ లాభమును 4 ఆకాల లకే నిర్ణయించు వలసినదని రా.వి. ఎస్. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగా రుకపాదించిరి.

లాభనిర్ణయమున యితరజిల్లా ఖచ్చులను నిలిపి సభయు డైరెక్టరుగారు తగ్గించుట తేదనియు, అందుచే ఈ లాభమును 4 ఆకాలవరకును తగ్గించరాదనియు ఆర్మీటేజిగారు పలికిరి.

మంత్రగాని సహాయమువల్ల, చనిపోయిన భర్తతో మాట్లాడుచున్న భార్య:- "గుండా యెన్నారా?" భర్త:- "చాలాగుండా యెన్నాను."

భార్య:- "ఇక్కడ మీరు నేనా కలసివున్నంత గుండా యెన్నా?" భర్త:- "తెయ్యి రెట్లు"

భార్య:- "అయితే తెలియకం ఎలాగుండా వెళ్తుంది?" భర్త:- "నేనిప్పుడు తెలియకంలా తేనా!"

డిపోజిట్లు

దిగుమతి చేయబడిన వరకుల విలువకు 100 కి 5 వంతు న డిపోజిట్లు వర్తకులు చేయవలెనని తీర్మానము చర్చకు మయెను.

దిగుమతిచేయుటకు లైసెన్సులు పొందిన ప్రతివర్తకు మును 25,000 రూప్యములను డిపోజిట్లు చేయవలెనని అనామ్యుడు తంబి మరక్కయ్యగారు నూదించిరి.

500 మాసములకు యెక్కువ కాకుండగ, 100 రూపాయలకు తక్కువ కాకుండగ, టిక్కు 1 కి 5 రూపాయల యొప్పు డిపోజిట్లు చేయవలెనని గార్డును ప్రేక్షకుగా రుకపాదించిరి.

గార్డును ప్రేక్షకుగా రి నూదించెరి బస్సు విద్యుదు టిక్కు 1 కి 5 రూపాయల వంతున డిపోజిట్లు నొసంగవలెనని తీర్మానమును సభవాకు ఆమోదించిరి.

డెల్టా విద్యుదును దిగుమతి చేయునను బస్సు 1-కి 8 ఆకాల వంతున డిపోజిట్లు చేయవలెనని ఆర్మీటేజిగారు నూదించిరి.

డెల్టా విద్యుదును లైసెన్సులు ఆహారపు కాబడిన వర్తకులకే యొసంగబడునను, ఆ విషయములకు వారంగీకరింపనియెడల వర్తకుల టిక్కుకూడీ వారు తొలగింపబడుమంది రనియు, ఈ కిక్కు చాలుగా గాన వేరె డిపోజిట్లు చేయ నకు సరము తేదనియు, నిలిపి సభయు డైరెక్టరుగారు నడిపిరి.

ఆర్మీటేజిగారు తమతీర్మానము నువసంపాదించుకొనిరి.

లైసెన్సు మరకులకు నల్లంపుంపవంతునట్లుగ, డెల్టా విద్యుదును దిగుమతిచేయు వర్తకులు 100 రూప్యములను డిపో జిట్లుచేయవలసినదని సభవాకు తీర్మానించిరి.

నెల్లూరు విద్యుదుము.

నెల్లూరు విద్యుదును మదరాసులోనికి దిగుమతిచేయు టకు సౌకర్యములను చేయవలసినదని ఎ.ఎ. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగా రుకపాదించిరి.

నెల్లూరులో విద్యుదులేక అచ్చటి ప్రజలే బాధకొందు చున్నారని ఉస్మాను సాహెబుగారు పలికిరి.

ధరలను నిర్ణయించవలెననియు, ఈ నిర్ణీతములకు ధరల నల్లంపుంచినవారిని తీసింపవలె ననియు బ్రహ్మాంబుగా రుకపాదించిరి.

పిమ్మట సభవా రీతిర్మానము నామోదించిరి. విద్యుదును చిల్లరగ విక్రయించుటకు లైసెన్సుల నిమ్మట అసాధ్యమని యీ సభవా రభిప్రాయపడుచున్నారు.

విద్యుదును, ఇతర వస్తువులకు విక్రయించు చిల్లరధరలను ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించవలెనని ఎస్.సి.రాజగోపాలాచార్యులుగా రుకపాదించిరి.

దిగుమతిచేయబడిన విద్యుదుధరలను మాక్రిమే నిర్ణయించవలెననియు, ఇతర వర్తకులకు ధరలను నిర్ణయించ రాదనియు ఇ. వి. నుందరెడ్డిగారు అభిప్రాయపడిరి.

వర్తకులలో ధరలను నిర్ణయించుటకు సౌకర్యము లేదనియు, ఇందుతలన అచ్చటి ప్రజలకు కష్టముగలుగు ననియు పి. కే.కె.పి.గారు నడిపిరి.

నేను మదరాసు విషయముననే మాట్లాడుచుంటి నని రాజగోపాలాచార్యులుగా రుకపాదించిరి.

మదరాసులోను, ఇతరప్రదేశములలోను గూడ ధరలను నిర్ణయించవలె నని అనామ్యుడు తంబి మరక్కయ్యగారు నూదించిరి.

స్థానిక సంఘములు విద్యుదునుకొని, నిర్ణీతములకు ధరలకు విక్రయించిన బాగుండునని జె.ఆర్. హక్కు గారు నూదించిరి.

చిల్లర ధరలను నిర్ణయించుట దుర్లభమని చాబిబుల్లా సాహెబుగారు నడిపిరి.

మదరాసులోని యితర ప్రదేశములలో ధరలకు నిర్ణయించుట కష్టమని కే.కె.పి.గారు రుకపాదించిరి.

అనామ్యుడు తంబి మరక్కయ్యగారు వీరి నెదిరిం

"ఆర్యా మాసాఖరీవాడు కోజాదిమ్మిలు బద్దలు గొట్టెనున్నాడు."

"వాణి తీసేసిమహాదేవి వెట్టండి."

"ఇంతమంచివాడు దొరకడం కష్టం"

"అయితే,దిమ్మిల ఖరీదు తీరంలానుంచి కొట్టెయ్యండి."

"వాడి తీరంకంటే వాడు బద్దలగొట్టు చిమ్మిల ఖరీదే ఎక్కువ వుంటుంది"

"అయితే తీరం ఎక్కువ చేస్తేనది."

యను లేవు పట్టణములలో నైనను చిల్లర ధరకు నిర్ణయించు టకుసరమని తెలిపిరి.

ఆహారపు కాబడిన వర్తకుల వ్యాపార చిల్లరవర్తకుల ధరలను నిర్ణయించవలెనని ఎ. వి. ఎస్. సరసింహ రావు గారు పలికిరి.

కుమారస్వామి రెడ్డిగారు దీనినిరించుచు, ధరల నిర్ణయించుటకుననే యిది సాధ్యము కావలెనని నడిపిరి.

చిల్లర విక్రయమునకు ఏర్పాటులచేయుటకు కలెక్టరు కధికారము నొసంగవలెననియు, చిల్లర ధరలను నిర్ణయించ వలెననియు యొకసవరణను సర్ గార్డును ప్రేక్షకుగా రుకపాదించిరి.

చిల్లర ధరలను నిర్ణయించుటకు ఏర్పాటులచేయుటకు గారు పలికిరి. ఇటు నిర్ణయించినయెడల, విద్యుదు కల వేర్పడునను అభిప్రాయము లై తులలో కలిగి, వారు తమ సరకుకు విక్రయంప నొల్లరనియు, ఇందుముందున మరింత కలవేర్పడుననియు నూడ వీరు నాదించిరి.

వర్తకులములలో మాక్రిమే ధరలకు నిర్ణయించుటకున అల్లరు లేర్పడునని కార్మికగారు తెలిపిరి.

మదరాసునగరమున గాక యితరపట్టణములలో చిల్లరగ విక్రయించుటకు విద్యుదు మున్నును ఆహారపదార్థములకు గలవర్తకులను నిర్ణయించుట కార్మికములయు గాదని తీర్మానింపబడినది.

స్థానిక సంఘములు ఈ రస్తువులకు కొనుటకు అధికారము గలిగి యుండినయెడల చాలుననియు, ఈ విషయమున కలెక్టరుల కధికారమునొసంగ నవసరములేదనియు సరసింహ రావుగారు వక్కాదించిరి.

చిల్లరవిక్రయమునకు స్థానిక సంఘములు అవకరించు నని సర్ కార్డుగా రభిప్రాయపడిరి.

చిల్లరవిక్రయమున కేర్పాటులచేయు అధికారమును కలెక్టరుల కొసంగవలెనని సర్ గార్డును ప్రేక్షకుగా రుకపాదించిరి.

మదరాసు నగరములోని చిల్లర ధరను నిర్ణయించవలె నను రాజగోపాలాచార్యులుగా రి తీర్మానము సభయెదుట నుండెను.

ఇది చుస్సాఫ్య మని జె. సి. మొలసిగారు చెప్పిరి.

ఆర్మీటేజిగారు లేచి, గర్వధరలను నిర్ణయించుట కష్టమని తెలిపిరి. ఇందుముందున మదరాసులోని శస్త్రము రాజండును, లాభము 1 డింపు నుద్దేశముతో గాక, యితరుల జేయ మునకై విక్రయించు డిపోజిట్లను, ఏకైక్యమును పరిశ్రేయ సౌకర్యముల నొసంగవలెనని వీరు తెలిపిరి.

ఎస్. కామెత్తుగారు లేచి, తమ డిపోజిట్ ఇచ్చుచు విక్రయించుచున్న దానికంటె యెక్కువగా విక్రయించ వచ్చుననియు విద్యుదు తగినంతలభివృద్ధియెడల నింకను నెక్కువగా డిపోజిట్లు స్థాపించవచ్చు నని నడిపిరి.

రాజగోపాలాచార్యులుగా రు తమ తీర్మానమును వోటు నకువేయక, యీ నిర్ణీతములకు తగిన యోర్పాటులను పరిశ్రేయ మువారు గానింపవలె నని వక్కాదించిరి.

ఆర్మీటేజిగారు ఉత్పాదనపై సభవా రీక్రింకి తీర్మానము నామోదించిరి. మదరాసులోని విద్యుదును మనఆహార వర్తకులకుధరలను నిర్ణయించు ట సాధ్యమైనదని గ్రహించుచు, కార్పొరేషను, మున్నగుసంఘముల కీ విషయమున సౌకర్యముల నేర్పరచుటకు నిలిపిసభయున్ డైరెక్టరు కధికార మొసంగవలెనని ఈ సభవాకు నూదించుచున్నారు.

రైలువేగములు

ఆహారపదార్థ స్థితిగతులకు సంబంధించిన విషయములలో కలెక్టరులకు సహాయార్థము సలహాసంఘములను నిర్మించవలెనని అనామ్యుడు తంబి మరక్కయ్యగారు రభిప్రాయపడిరి.

ప్రస్తుత మీ సంఘములు లేని ప్రదేశములలో వీనిని స్థాపించు టకుసరమని వారు నడిపిరి.

ఎక్కువసంఘములకు లభ్యము లేదనియు, ఉన్న సంఘములలోనే యెక్కువగా దీనినిచేయును, నువయోగమును నొందు టకుసరమనియు ఖానుబహదూరు నాబిబుల్లా సాహెబుగారు నూదించిరి.

స్థీమర్తకులను, రైలుమార్గముల మూలమునను సరకుల యెగుమతి దిగుమతులకు ఎక్కువగా సౌకర్యముల నేర్పరచు విషయమై యెట్టి యోర్పాటు తొనరింపబడినదని వాటివ్య సంఘ తక్షయన ఎస్.సి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు ప్రశ్నించిరి.

మదరాసు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము.

ఈ సంఘములోని అధ్యక్షుడును, ఉపాధ్యక్షురాలును ఇరువురు కార్యదర్శులును, కోశాధ్యక్షుడును, ఇరువురు సహాయకాధ్యక్షులును తమ వదపులకు రాజీనామా లొసంగిరిని వార్తాత్రికములలో ప్రకటితమైనది. ఈ సందర్భమున సంగతి సందర్భములను తెలుపుట వాధర్యము.

1. జి. వి. వెంకట్రామయ్యగారికి తేట యిట బొందు పరచబడినది.

సర్వశ్రేణిసమ్మేళనములో భారతజేతమునాడ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యేతర జేతములలో బాటు కాశ్యక్తముగ జేర్చుకొనబడ వలెననియు, కాంగ్రెసు తీర్మానమును గుర్తుచును సర్వశ్రేణిసమ్మేళనము నొసంగవలెననియు ప్రధానమంత్రికిని ఎస్. పి. సింహాగారికిని, సందర్భాధ్యక్షులకును సొక తంతివార్త సంపుట ఉత్తరించును.

జి. వెంకట్రామయ్యగారి తీర్మానము నుపపాదించిరి:— “సర్వశ్రేణి సమ్మేళనమున భారతజేతమునకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము సంపాదించు గలవాళ్ళును సందర్భవారు వరిగ జింపవలసినది తీర్మానించబడినది. ఈ తీర్మానపు తంతివార్త లను ప్రధానమంత్రికిని, భారతరాజ్యాంగ మంత్రికిని, సింహా శ్రేణిసమ్మేళనము, సందర్భాధ్యక్షులకును పంపవలెను.”

తీర్మానమును ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు బలపరచిరి.

జి. పి. నరేంద్రుని గారి సవరణ నుపపాదించిరి:— “సర్వశ్రేణిసమ్మేళనమున భారతజేతములలో సమాన మగు ప్రాతినిధ్యమును భారతజేతమున కొసంగవలెను”

ఎస్. సత్యమూర్తిగారి తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఈ సవరణపై తీర్మానము ప్రతిపాదనలచేతను, బల పరచి నవారిచేతను అంగీకరింపబడినది.

ఈ సవరణ చేయబడిన యీ తీర్మానము వోటునకు వేయబడి, సభవారీతే ఆమోదించబడినది.

పిమ్మట ఈ క్రింది తీర్మానమును జి. వి. వెంకట్రామ య్యగారు ప్రతిపాదించిరి:—

“స్వయంసిద్ధమునకు వాళ్ళుగల పురోవృద్ధి నందు జేయుక భారతజేతమును పరిగణించి, ఢిల్లీకాంగ్రెసు తీర్మా నానుగుణ్య మగు సంపూర్ణభాగ్యతాయుతప్రభుత్వ మొసంగ బడునట్లు సందర్భవారు గావింప వలెను.”

ఎస్. సత్యమూర్తిగారి తీర్మానమును బలపరచిరి.

పి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు తీర్మానము నెది రించిరి.

బలపరచినవారి సమ్మతిని “ఢిల్లీకాంగ్రెసు తీర్మాన ములు తెలుపుచిరి” అన మాటలను తమతీర్మానములో జేర్చు ట కంగీకరించిరి.

సత్యమూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఈ తీర్మానము కాంగ్రెసు సభవారీతే నిదరక ఆమో దితమైయుండగా, మరలదీనిచ్చట ఆమోదించుట కవసరమేల గలిగినది ఢిల్లీ ప్రకాశముగారు ప్రశ్నించిరి.

కాంగ్రెసుసభవారివిషయమై సందర్భవారికి తెలుప తలపని జి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఎల్. ఎస్. వీరరాఘవ అయ్యగారి తీర్మాన చర్చ ను వైఖరమునకు అపిచేసి, యీమధ్య యీ తీర్మానమున నుండవలసిన వాక్యముల గూర్చి కార్యదర్శులకు తెలుపవలసి నదను తీర్మానము ఉత్తరించిరి.

జి. వి. గోపాలస్వామి మొదలిగారు దీనిని బల పరచిరి.

దీని నాపిచేయ తీర్మాన మొడిపాడెను.

జి. పి. నరేంద్రుని, వీరరాఘవ అయ్యగారు తీర్మా నము నెదిరించిరి. అధ్యక్షులు తీర్మానము తీర్మానము నెదిరించిరి. వలసరాజ్యములు స్వతంత్రముగ సందర్భకు విషయములను తెలియజేయు చుండగా, భారతజేతముల ఆవిధముగ అడుగ రాదని జి. ప్రకాశముగారు ప్రశ్నించిరి.

జి. వెంకట్రామయ్యగారు కూడ తీర్మానము నెదిరి చిరి.

ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు తీర్మానమును బల పరచిరి.

తీర్మానమునకు 16 గురు అనుకూలముగను, 11 గురు ప్రతిపాదనముగను వోట్లునిచ్చిరి.

జి. వెంకట్రామయ్యగారు తీర్మానము తెలు పుమని. తేట తెలుపబడినది.

ఈ వై తీర్మానమును ప్రధానమంత్రికిని సింహాశ్రమ పునకును, భారత రాజ్యాంగమంత్రికిని, సందర్భాధ్యక్షుల కును బంపవలెనని జి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు తీర్మాన మునుపపాదించిరి.

సత్యమూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఈ తీర్మానమును సందర్భలోని భారతజేత ప్రతినిధు లకుమార్తమే తెలుపవలెనని జి. వెంకట్రామయ్యగారు ఒక సవరణ నుపపాదించిరి.

ఈ సవరణ నెవరును బలపరచలేదు. తీర్మాన సభక సంఖ్యాకులచే ఆమోదించబడినది.

ఈ వైవిధ యములను బట్టి సభలో సభిప్రాయభేద మునకు సందర్భకు తంతిసంపుటయే కారణభూతమగు ప్రధాన సమగ్ర్య కాదనియు, దీనికి ప్రతిపాదనలు మంత తీర్మానముగ నెవరికిని లేదని తెల్లముకావడము.

మరియు, డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు నిల్చున కారికి ప్రాసినలేఖ భారతజేత భావిస్థితికి వివాదకారకము కా దనియు, అది జేకాభివృద్ధిదాయకమే యని పొగడ్త గాంచిన దనియు మనము మరపుజేందలేదు. నాకు తెలిసినంతవరకు సభ లోని చర్చులవ్యాధివాదులను దాటిపోలేదు కాని, ఢిల్లీ కాంగ్రెసుకుంపైను వెనుకంజ జేయవలెనను వారి ప్రయత్న ములు కొంత అలజడిని గలిగించి మర్యాదనిహితముగాని, తీవ్రభావ నుపయోగించుట కిరు వైపుల వారిని ప్రేరేపించిన దని చెప్పవలెను.

మెలాపురు } జి. వి. గోపాలస్వామి మొదలిగారు.
20-8-19 } సంయుక్తకార్యదర్శి.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము.

పోసను దగ్గర జర్మను ప్రతినిధులు.

లండను, మార్చి 9:—7 వ తేదీగల పోసను తంతివార్త ఇట్లు చెప్పుచున్నది:—జర్మను ప్రతినిధులు చేరిరి. పోల లయొక్క విభజనలేఖనిషయమై అంతర్మిత్రమందలి ఈ విషయ వారిలో మాట్లాడుచుండిరి. ఇతరవిషయములనుకూడ మాట్లాడు చుండిరి.

జర్మనుల జయము

వేలు, మార్చి 11:—జర్మను సైన్యములు తీర్మానముగ పోరాడిన పోల్లాన్డ్కులకు ఎక్కువవస్తువులను కలిగించి వారి యొక్క కోరికలనుగూర్చి మ్యూరెండరు తమను పట్టణములకు తిరుగ పట్టుకొనిరి అధికారియులమైన తెల్లని తంతివార్త తెలుపుచున్నది. జర్మనులు తీగారు పట్టుకొనిరి తెల్లని నవే దిక వార్తనుకూడ కాదు.

లెంబర్గు అపాయములో నుండుట

లండను, మార్చి 10:—8 వ తేదీగల పోసను తంతి వార్త ఇట్లు తెలుపుచున్నది. లెంబర్గు యొక్కరైలుల అధిప ములోబు అపాయములోనున్నది. యుత్తరప్రత్యుత్తరములు ఇరుగు తంతులను తెగగొట్టి, ఆహారపదార్థములు మున్నగు నవి అందునట్టి వస్తువులు కర్మాలును చేయబడినవి. ఈలెంబర్గు విషయమై పోసనుగర్ద నున్న నేషనులు కానిసిలువారితోను, అంతర్మిత్రమందలి మిషనువారితోను ఆలోచన సల్యుటకు నేటిదియను ఏమి పదలేసిరేగారు పోసనుకు వచ్చిరి. లెంబర్గు వద్దకున్న బొలిషు సైన్యములు యొక్కరైలుల కంటే చాల బలహీనముగా నున్నవి. పోసనునుండి జర్మనురంగమునకు సైన్యములను పంపిన ఈ పట్టణము రక్షింపబడవచ్చును. ఇది ప్రతినిధులను జర్మనులు పోరాడుచుండుటచేత, ఈ ఏర్పా టును చేయుటయు కష్టతరము.

లేఖాను ప్రమాదము.

పార్సిస్టు, మార్చి 9:—లేఖానువద్ద జరిగిన ప్రమాద మును విచారించుట కొకసభవారు లేఖానుకు వెళ్ళుచుండి రని, ట్రిబ్యున్లకు నున్న అంతర్మిత్రమందలి సభవారి అధ్యక్షు లకు ఎమ్. క్లెమెన్సోగారు చెప్పిరి. నేరక్షులను కలియంబు తను, ఇటలీకి నవ్వవలసిన ఇచ్చుటకును, ఇట్టి చర్య లిక ముందుజేసిన ఆ స్థలములలో నిలిపివేయవలెనని వెంటనే ఆక్ర మించుటకును, ఈ కమిషనువారు అజ్ఞుల మొగుదురు. ఈ కమిషను ఏర్పడినది లేకు అధికారులకు తెలియవరచునే లేకుచుండా ఆహారపదార్థముల గొనిపోవు రైళ్లకు ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు దారి యిచ్చెదరు.

ఆంగ్లసాహిత్యపరిషత్తుత్రిక

ఆంగ్లశాస్త్రీకా సంపాదకుడు:

అయ్యో, కాశీయ క్రి. సంవత్సర మార్గశిర శ్రవణమాస ముల యాంగ్లసాహిత్యపరిషత్తుత్రికలో ముద్రితమైన నావ్యా సమున నీ క్రింది తప్పకవల కట్టిక చొప్పున “జి.వెంకటము” గ్రహించురు గాక. పరిషత్తుత్రిక దీనివలె నవిరుద్ధముగా ముద్రి తము కాదని తలచి ఈ పత్రికలో దీనిని ముద్రింపవలెనను. ఇ త్తగింపుడు.

పుట పంక్తి తప్పక జి.వెంకటము

829 4 బంగారుముద్రింగొని “బంగారుముద్రింగొని, భంగ, తీర్పుంగ”

834 19-20-21-22 “మధ్యకం.....” “మమ్మును” అనుదా “మను” అనునది నిజాని “ను” అను నది తత్వము మై యుండ నయ్యది

విజయనగరము వర్షుల చిన నీతారామస్వామిశాస్త్రి

శర్మగారి రాజనామా.

ఆంగ్లశాస్త్రీకా సంపాదకుడు:

అయ్యో, శర్మగారు సామ్రాజ్య కాసన సభలోని సభ్య త్వమునకు రాజీనామా నొసంగిరి నిన్ను సమన్వయించిరి. న్యా యవిరుద్ధ మయిన కాసనముల సమయంలోనికీ దొరతనము వారు తెచ్చుటకు వట్టదలతోనుండిన సమయమందు ప్రజానియుక్త సభ్యులందరును దొరతనమువారి చర్యను తీవ్రముగ ఖండించి యుండిరి. అప్పు డయినను దొరతనమువారు తమ వట్టదలను వదిలివెట్టి ప్రజల యభిరుక్తుల ననుసరించి రుద్దింపబోయిరి. ప్రజానియుక్తసభ్యుల యభిప్రాయముల ననుసరించి మేము ప్రతర్దింపబాల మని సర్ విలియమ్ విన్సెంటుగారు ఖండిత ముగ వక్కాణించిరి. అట్టి తరీ ప్రజానియుక్తసభ్యులు సామ్రాజ్య కాసనసభలో ముచ్చుని యుండుటవల్ల వారి ఆత్మ గౌరవమునకు భంగము కలుగుటకన్న జేతమున కించుకంతయు లాభములేదు. దీనిని బాగుగ గ్రహించియే శర్మగారు తమ వదలికి రాజీనామా నిచ్చివారు. వీరు జేసిన పని మిగులతరంగ నీయము. ఇతర భారతీయసభ్యులు కూడ శర్మగారి మార్గమునే ద్రోక్షింపయెడల నీ కార్యముయొక్క వైదికబలము మనకు మిక్కిలి లాభకరముగ నుండియుండును.

శర్మగారు చేసినపనికి భారతీయు లందరూ, ముఖ్య ముగ ఆంగ్లలందరూ మిక్కిలి కృతజ్ఞులయి యుండు రని నా నమ్మకము. ఇట్టివారిని గౌరవించుట మనవిధియై యున్నది. ప్రజాభిప్రాయమును గ్రహించి త దనుగుణ్యముగ ప్రతర్దియ టకు నిశ్చయించుకొని తమ గౌరవ నీ య సభ్య త్వ మునకు రాజీనామా నిచ్చిన మహాభావులకు మనము మన శక్తికొలది గౌరవించునయెడల మనము కృతజ్ఞత తనివార మగుదుము. శర్మగారు ఢిల్లీనుండి తొడిగినములలో చెప్పపురికి వచ్చుచున్నారు. కాబట్టి ఆంగ్ల లందరూ వారికి తమ కృత జ్ఞతను తెలియబరచుచు గొప్ప ఆహ్వానము జేయవలెనని నా యభిప్రాయము. మన నాయకులను మన మెంతగ గౌరవించు చున్నామో దొరతనమువారికి తెల్లదించుట కిది యంతరణ ము. ఆంగ్లలందరూ ఇందువిషయమై యోచించెదరు గాక!

రాయపేట } మొక్కరాల నుల్లాపాపు.
20-8-19 }

మదరాసు ఆంధ్ర సదరకామరాట్ట రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు కాబడినది.)

నోటీసు. 1530

తంతి, తెలిపాను, ఎలక్ట్రిక్ కవర్ మొదలైన లైనులను నిర్మించుట యందును, వాటిని సరిగా చూచుకొనుట యందును మంచి అనుభవముగల లైను మేస్త్రీలు కావలెను. దరఖాస్తు దార్లకు ఆంగ్లేయభాష బాగుగ వ్రాయు చదువ తెలిసియుండవలయును. చేతము రు 30 మొదలు కొని రు 60 వరకు యోగ్యతను అనుసరించి ఇయ్యబడును.

అర్జీ-ణం, ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే ఎలక్ట్రి కల్ ఎజెన్సీరు గారికి స్వదస్తూరితో దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

ఆంధ్రవిద్యానిధి

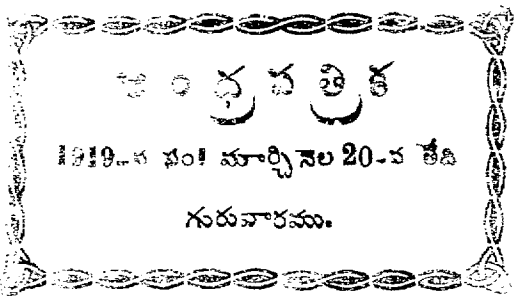
సంవత్సరాదిభిక్ష

ఆంధ్రవిద్యానిధి సంఘపక్షమున సంవత్సరాది పండుగ దినమున ధన సహాయమును వేడుట యోచనమైనది. ఇప్పుడు వైద్యవిద్యార్థులు నలుపురు ఆయుర్వేద వైద్యవిద్యార్థి యొక్కరు ఇంజనీరింగు విద్యార్థులు మువ్వురును విద్యానిధినుండి సహాయమును బొందుచున్నారు. గత సంవత్సరమునందు విద్యార్థివేతనములకై రూ. 1600 లు వ్యయము చేయబడినవి. విద్యానిధి కీ యేమ ధన సహాయము లభించినచో విద్యార్థివేతనముల నాపవలసివచ్చి యేర్పడును ఆంధ్రదేశాభిమానులును విద్యాభిమానులును సంవత్సరాది పండుగదినమునందు విద్యానిధికి ద్రవ్యసహాయమును జేయుటకును ద్రవ్యమును సమకూర్చుట కేర్పాటును జేసియును మాత్రములను సఫలము చేయుటకు వేడుచున్నాము.

విధేయులు,

ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్యదర్శులు,

7, కంబుకెట్టిపేట, మద్రాసు.

క్రొత్త మద్రాసు గవర్నరుగారి యభిప్రాయములు.

విల్లింగ్డను ప్రభువుగారి దేశమునకు వెడలనున్నతరీ, వారికి లండనులో మిత్రబృందముచే నొక విందాసంగబడెను. ఆ సమావేశమునకు సర్ ఆర్థుర్ లూలిగారధ్యక్షత వహించి, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారి యొక్కయు, వారి సతియొక్కయు గుణవిశేషములను కొనియాడిరి. ఆ సందర్భమున విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు జవాబిచ్చుచు, హిందూదేశ రాజకీయసమస్యను గూర్చి తమ యభిప్రాయములను వివరించిరి. వారి యువన్యాసము, మద్రాసు మొయిలు పత్రికలో చాలవరకు ప్రచురింపబడెను. విల్లింగ్డను ప్రభువుగారి రాష్ట్రపు పరిపాలనమును కొంత దినములలో నిర్వహింప నుండుటచే, వారి సామాన్యాభిప్రాయము లెవ్వయో గనుగొనుట కనేకులకు కుతూహల ముండకమానదు. వారి యువన్యాసమునందు దేశపుగోభివృద్ధి కనుకూలముగా నూచనలుండినను, అధికారవర్గసభ్యుల సామాన్యాభిప్రాయములు గూడ పరివ్యాప్తమై యుండెను. ప్రస్తుతాధికారివలె గాక, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు, మాంటాగూ సంస్కరణముల కనుకూలుడని, ఎల్లరకు దెలిసిన విషయమే. హిందూదేశపు విషయములగూర్చి ఆంగ్లదేశీయులు తగిన శ్రద్ధ వహించుట లేదని, హిందూదేశీయులు దలచుచున్నారనియు, ఈ యభిప్రాయము వ్యాపించుటవలన ఆ సభ్యులు విశేషము చేకూరుచున్నవనియు, నూతన పార్లమెంటుసభ వారయినను తమ నిర్ణయభావము మాని, తమ బాధ్యతలను తృప్తికరముగ నిర్వహింప వలయుననియు, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు హెచ్చరించిరి.

ఇంతవరకును, విల్లింగ్డను ప్రభువు నుడివినటుల, పరిపాలనాదృఢత్వమే గమ్యస్థానమని పాలకులు దలచుచుండిరి. ఇందు తెట్టి భంగము వాటిల్లకుండ కాపాడుటకు ప్రయత్నించుచుండిరి. అంతయుకాని, ప్రజలకు కొంతవరకయినను పాలనాబాధ్యత నొసగుటకు, వారు ప్రయత్నముల సలుపలేదు. హిందూదేశములో నశాంతి ప్రబలి యున్నదని, చాలకాలమునుండియు ఆంగ్లదేశీయులకు దెలియునుగాని, దాని నిజస్వభావమును వారు తిన్నగ గుర్తించలేదు. రూటరు పంపెడి భయంకర మగు వార్తలపై వారాధారపడియుండవలసివచ్చెను. జర్మనులుగూడ, హిందూదేశమునందు ప్రబలిన నశాంతి తమ కక్కరికు వచ్చునని యుద్ధమునకు బూర్వము దలచుచుండిరి. ప్రజల దేశభక్తియు రాజభక్తియు సంగ్రామ సమయమున పరిక్షింపబడెను. ఆపరిక్షయందే, దేశమందలి యశాంతిస్వభావ మెట్టిదో దెలిసివచ్చెను. హిందూదేశము సంగ్రామమున తన ధర్మము నతిసమర్థతతో నిర్వహించి, మిత్రమండలి విజయమునకు ప్రబలసహాయ మొనర్చెనని విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు వ్యక్తపరచిరి. అందుచే విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు తాము చెన్నపురిలో నేపద్ధతి యవలంబింప దలచినదియు నిటుల దెలిపిరి. "నేను హిందూదేశమును నమ్మెదను. ఆ దేశమునెడల నుదారబుద్ధితో ప్రవర్తించెదను. దేశపు టుత్సవ్యభావితకపై నాకు నమ్మకము గలదని జూపెదను. అధికవేతరాజ్యములతో బాటు హిందూదేశము నొక ప్రధాన భాగముగ జూచెదను. దేశాభివృద్ధి కవసరమగు శాసనములయెడల, అపాయము ల్భవచ్చినను సరకుజేయను. ఆందోళనము జరిగినదెప్పు, ఎట్టివరమును ప్రసాదింపబడదను ప్రాతవద్ధతిని విడనాడెదను."

పై వాక్యము లుదారభావపూరితములుగ నున్నవనుటకు సందియము లేదు. ఆందోళనమునకును వరప్రదానమునకును గల సంబంధమును విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు నిదర్శనపూర్వకముగ జూపిరి. స్వరాజ్యసంఘములు హిందూదేశమున కొంతకాలముక్రిందట స్థాపింపబడి, మిగుల వట్టుదలతో కృషి సలిపెను. అంతకుపూర్వము, రాజకీయాదర్శమును ప్రకటించుట అసంభవమనియు, అవాంఛనీయమనియు, సామాన్యముగ దలపబడుచుండెను. స్వరాజ్యాందోళనము ప్రబలమయిన పిమ్మట, 1917 సంవత్సరపు ఆగస్టు 20-వ తేదిన, కరిపాలనాదర్శము ప్రచురింపబడెను. మాంటాగూగారు నిజ మరయుటకు హిందూదేశమునకు విచ్చేసిరి. రాజకీయాందోళనమువలననే, యీ ప్రకటనము వెలువడెనని అతివాదులు దలచిరి. ఇక ముందునుండియు నటులగాక, తాము హిందూదేశాభ్యుదయముకొరకే కృషి సలుపుచుంటిమని, దేశమునకు దెలుపుటకును, బ్రిటిషు ద్వీపముల లాభముకొరకు హిందూదేశవ్యవహారములు నడుపబడుచున్నవను నభిప్రాయమును భారతీయుల మానసములనుండి మొదలంట పెరిగి వైచుటకును ప్రయత్నించెదమని, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు తృప్తిపాముతో నుడివిరి. వీరి నిశ్చయము, ప్రశంసింపదగిన దనుటకు సందియము లేదు. హిందూదేశీయుల ప్రేమను మారగొనవలయుననిన, వారి యెడ నాంగ్లేయులు మర్యాదతో కలసిమెలసి ప్రవర్తించుట ముఖ్యధర్మమని విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు హెచ్చరించిరి. ఇంతవరకును విల్లింగ్డను ప్రభువుగారికిని ప్రజాప్రముఖులకును, అభిప్రాయభేద ముండజాలదు.

కాని, వీరికి అతివాదులపై గల కోపమునకు కారణ మెద్దియో తెలియకున్నది. "మితవాదులను దరిశేర్చుడు" అను మార్గవచనములను వీరు పార్థకపరుపదలచుచో, వీరి వాక్యసారమును గ్రహింపవచ్చును. వీరటులగాక, అతివాదులపై లేనిపోని నిందలను మోపుట శోచనీయము. ఆందోళనాపరులకును, అతివాదులకును, పాలకులు చెవియొగ్గగూడదని వీరు సిద్ధాంతీకరించుచున్నారు. అతివాదులను చచ్చివేయుటకై ఇదివరకు విశేషప్రయత్నముల సల్పుట యాచారముగ నుండెనట. ఆ యాచారమును, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు రవలంబింపబూనరట. అతివాదులగు నాందోళనాపరులు, బ్రిటిషు అధికారమును పూర్తిగ దీసివేయవలయుననియే తలచుచున్నారనియు, తమ యువన్యాసములందు వీరు రాజభక్తి వాక్యముల జొప్పించుచున్నను ఇది యంతయు వట్టిబూటక మనియు, వారి నిజోద్దేశము వేరనియు, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు రతిసాహసముగ బలుకుచున్నారు. పాపము, జాతీయవాదులు బొంబాయిలో వీరికి వీడ్కొలుపరమునిచ్చెడి సందర్భమున గావించిన యాందోళనబట్టి, వీరు వారిపైగల కసితో తమ్ముతాము మరచి యిటుల మాటలాడుచున్నారాయని సందియము గలుగుచున్నది. లేకున్న యువన్యాసమందలి ప్రభువు భాగమునకును చివర భాగమునకును సంబధము గాన్పించుటలేదు. మితవాదులకును, అతివాదులకును వీరు తీవ్రమగు విభేదముల గనిపెట్టగలిగిరి. మితవాదులలో చాలమంది హోంరూలర్లును, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము గోరువారే అయినను, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందే హిందూదేశ ముండవలయునని గోరుచు గమ్యస్థానమును జేరుటకు ప్రజలకు తగిన రాజ్యాంగశిక్షణ ముండవలయునని మాత్రము గ్రహించెదరట!

5 కి సంవత్సరములు హిందూదేశమున కరిపాలనాబాధ్యతను వహించి, అతివాద మితవాదుల యాశయములలో గల భేదము నీ తీరున, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు గనిపెట్టరనుట, వారి విచక్షణ జ్ఞానమునకు కళింకదాయకము. హిందూదేశములో బుట్టిపెరిగి, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిచే మన్ననబడసిన సింహాప్రభువు, బికనీరు మహారాజు, ఆగాఖాను గార్లిటీవల నిచ్చిన ఉపన్యాసములను, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు పరికించుచో నిజము గ్రహింపగలరు. హిందూదేశమునందే పక్షమువారును, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునుండి తొలగిపోవ దలచుటలేదని, వారు స్పష్టపరచిరి. దేశములో ప్రబలముగనున్న రాజకీయపక్షమువారందరును, రాజభక్తిని వెల్లడించుచుండుట వట్టిబూటకమని విల్లింగ్డనుగారు తెలుపుట మిగుల సాహసము. అతివాదుల కయినను మితవాదుల కయినను గమ్యస్థాన మొక్కటియే. ఉభయులలో నెవరును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును వీడిపోవ దలచుటలేదు. ఉభయులకును గల భేదము ఆందోళనాపద్ధతులయందుండిన నుండవచ్చును. రౌలెట్టు బిల్లుల విషయమై ఉభయులు నటుల చేతులగలిపిరోచూచిన, వారికిగల విభేదము లత్యల్పములని స్పష్టపడగలదు. అతివాదులకును మితవాదులకును చాలగూడని, భేదములెక్కడను గాన్పించవు. ఇంతియగాక, నేడతి వాదులని పిలువబడెడి వారు, రేపటి దినము మితవాదుల క్రింద వ్యవహరింపబడుచున్నారు. కొంతకాలము క్రిందటివరకు మితవాదులని పిలువబడుచున్నవారు, నేడతివాదుల క్రింద బరిగణింపబడుచున్నారు. అందుచే, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు హిందూదేశ వ్యత్యాస మంతయు నిరాధారమను

టకు సందియము లేదు. అతివాదులని పిలువబడే వారు అధికారవర్గమువారిని మితవాదులవలె పూజింపకుండునను, వారికి రాజభక్తి లేదనుట, ప్రమాదము. రాజకీయవత్తుముల గూర్చి యిట్టి సంకుచితాభిప్రాయములతో చెన్నపురి కేతెంచుచున్న విల్లింగుడను ప్రభువుగారు నిర్బంధశాసనములచే నుదేకపూరిత మగు వాతావరణమునందెటుల మెలగెదరో దోచకున్నది. వీరిముందయినను సత్యమును విశాలదృష్టితో పరిశీలి, తమ ప్రభుత్వాభిప్రాయములకు వదలి వేయుదురు గాక యని గోరుచున్నాము.

అధికార ప్రతిష్ఠ

శాసన నిర్మాణసభ్యులెల్లరును వలదనుచున్నను, ప్రజలెల్ల రుద్దోషించుచున్నను, వారి మాటలకు పెడచెవిబెట్టి, కాలెట్టుబిల్లువిషయమై అధికారులు తమ పంతము నేల కొనసాగించుకొనవలెనని, యనేకుల కాశ్చర్యము గలుగక మానదు. ఇందుకు సమాధానము, సర్ విలియము విక్టోరియాగారి యుపన్యాసమునకు గన్పట్టగలదు. కాలెట్టు నివేదికనుగూర్చి యోచించుట కిప్పుడు దలచెట్లవలదని, గౌరవనీయులగు కన్వేర్జింగ్ రోడ్ టీర్మానమును సామాన్యశాసననిర్మాణసభలో కొంతకాలముక్రిందల బ్రవేశ పెట్టిరి అసందర్భమున, అనధికారసభ్యులొక్కరుడప్పు మిగిలిన వారెల్లరును, కన్వేర్జింగ్ టీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ సమ్మతులనిచ్చిరి. దీనిచే ప్రజలలో ప్రబలిన నాశాభంగ మింతింతయని చెప్పవలనుటదదు. అట్టి ప్రజాప్రతినిధుల చర్యలు అధికారులకు కొంతపడి ప్రోత్సాహమిచ్చెను. కాలెట్టుబిల్లులకు, ప్రజాప్రతినిధులనేకులు సమ్మతుల నిచ్చెదరని, అధికారులచుటలో వింతయెద్దియు లేదు. ఇట్టి యభిప్రాయము ప్రబలుటకు అనధికారసభ్యుల వర్తన మేముఖ్యకారణము. ప్రజాభిప్రాయతీవ్రత సభకారులు కనిపెట్టజాలక, యిప్పుడి చట్టములకు గడంగిరి. సర్ విలియము విక్టోరియాగారు, డాక్టరు సప్రూగానికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు “కన్వేర్జింగ్ టీర్మానమునకు పిమ్మట డాక్టరు సప్రూగాని యభిప్రాయ వైఖరి మారినట్లుల స్పష్టము. ఇది శోచనీయము. గౌరవనీయులసభ్యులందరు గలసి, యీ విధమున ప్రబలప్రతికూల్యము జూపుచు రని ప్రభుత్వమువారు రూపొందించుండలే” దని నుడివీరి. దీనినిబట్టి ప్రజాభిప్రాయ మింత తీవ్రముగ నుండునని, వీరూహింపజుటల స్పష్టమగుచున్నది. అటులయినచో, వీరేల బిల్లులను మూనివేయలేదను సందియముదయింపవచ్చును. గాంధీ మహాశయుని, సర్వోగ్రహదీక్ష యొక మూల విక్టోరియాగారి మనమును బాధించుచునే యున్నది. “కాని, యిట్టి బెదిరింపులకు లొంగుచో, సభా యుతులగు రాజప్రతినిధిగారి యధికారము పూర్తిగ దొలగిపోవు” నని వింక్టోరియాగారు బలికిరి. ప్రజాభిప్రాయమును నిరసించుటకు ముఖ్యకారణము, అధికారప్రతిష్ఠయే యని, కరెలూమలక మగుచున్నది. ప్రజాభ్యుదయ మెటులున్నను, ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొనుటయే ప్రధానధర్మముగ అధికారవర్గమువారిదివరకెంచుకొనుచుండిరి. ఇక ముందీ క్రతిష్ఠకొరకు ప్రాకులాడక, ప్రజల కోర్కెలను సఫలము గావించుటకే ప్రభుత్వమువారు కృషివలెపుచుండవలయునని, మాంటాగూగారు, మెసపోలేమియా నివేదికముపై కామన్సుసభలో చర్చజరుగుచున్నపుడు, మహాపన్యాస మొసగిరి. ప్రజల వాంఛల సమీక్షించుచో, అధికారము సూన్యమగుననుట, అర్థవిహీనము. బిల్లులు ప్రభుత్వాల నిర్బంధానాసము

దొలగించి, స్వపరిపాలనాదర్శమును ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన పిమ్మటనే, దేశమునందళాంతి దగ్గెను. ప్రజల యాందోళనమున కొడబడినంత మాత్రముచే, ప్రభుత్వమువారి యధికార మినుమతయినను ఊహింపలేదు. పాలక పాలితులకు సాహచర్య భావము ప్రబలి, పాలకుల శాసనము మింత బలపడెను. ఈరహస్యమును గ్రహింపజాలక, విక్టోరియాగారు హేత్వాభాసములను వెలిబుచ్చుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి పట్టుదలకు ముఖ్యకారణ మెద్దియో యిప్పుడు తెలిసినది. శర్మగారు అధికారుల చర్యలకు వినుగుజెడియే తమ సభ్యత్వమునకు రాదీనామా నొసగి ఆత్మగౌరవము నిలుపుకొనిరి. కన్వేర్జింగ్, హేకు, అయ్యంగారు, జిన్నా మొదలగు సభ్యులు, టీర్మానము ప్రాటునకు బెట్టినపుడు, సభలో నుండలేదు. అంగ్లదేశాధికారులీతరుణమున జోక్యము కలుగజేసికొనెర రని యూహింప జాలము. ఇట్టి స్థితిలో దేశరక్షణమునకు మార్గ మొక్కటే గాన్పించుచున్నది.

వీడ్కోలుపు విజ్ఞాపనలు : డాక్టరు నాయరుగారు డిప్యూటీ కమిషనరీ పూర్తియై, స్వదేశముకు వెడలుచున్నపుడు, గవర్నరులకు బహిరంగముగ విజ్ఞాపనల సమర్పించుట సమంజసమాయని ప్రజలెల్లరును విలేర్పించుచున్నారు. మద్రాసు కార్పొరేషనువారి కంగీకరింప లేదు మెట్లను ప్రభువుగారిని గూర్చి స్వయముగ నెవరిని ప్రతికూలభావ ముండజాలకు. వారు నిగర్సులును, సరసులును, సహృదయులు లనుటకు సందియములేదు. వారి పరిపాలనములో జరిగిన కార్యములనే క ము ల కు వారు స్వయముగ బాధ్యులై యుండకబోవచ్చును. కాని రాష్ట్ర ప్రతినిధులను గౌరవించుటలో, వారి పరిపాలనము కనులయెరుట నుండకమానదు. మద్రాసులో గవర్నరులకు విందులనిచ్చు విషయము నిశుద్ధనమునకు పాత్ర మగుచునే యుండెను. మూడు మాన్యు గవర్నరులకు విందులనిచ్చేసందర్భములో, డాక్టరు నాయరుగారు ప్రతికూలముగ కృషివలెపియుండిరి. స్నేహితులుగలసి రహస్యముగ విందు నొసగిన ఎవరిని అభ్యంతర ముండదు గాని, బహిరంగముగ విందుల నొసగుట విజ్ఞాపనల సమర్పించుట, ఆత్మపదార్థ మని, డాక్టరు నాయరుగారు తమ యభిప్రాయమును నిట్టి జప్తిను పత్రికలో సంచాదికీయన్యాసమున దెలిపిరి. అట్టి తరీ, డాక్టరు నాయరుగారిలో డి. జి. ట్యాగోరాయ క్రేష్టిగా రీవిషయమై ముందుగనే యోచించి యుండినచో, వారి యాజమాన్యమున సదుపదేశి పత్రికయందే వ్యతిరేకాభిప్రాయము వెలువడుటయు, కార్పొరేషనుసభలో సవనసరమగు వాగ్వివాదము పెరుగుటయు సంభవించుకొండియుండెడిది.

క్రొధము
మద్రాసు మెయిలుపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:

“అమెరికను విలేఖరి వ్రాసిన లేఖను వేరొకచో బ్రచురించుచున్నారము. సికాగో నాయకుల గొందరిని, విచారణలేకుండ ప్రజలే హతముగావించి యుండినచో, విశునమస్య పరిష్కారమయ్యెడి దని, వీరు వ్రాయుచున్నారు. విరిమి వ్యవసాయదారుని కెవరినయినను కొంచెము బాధించుట యిష్టము. శెల్లిక్కు స్వభావ మతిచిత్రమయినది. మా విలేఖకుని సూచన వారి యందు బనితేయవచ్చును. డబ్లిను నీలెవారి కీ సూచన పంపి, ఫలిత మేమగునో జూచెదము.” అభిప్రాయభేదము లెటులున్నను, సోదర మానవులవై నింకటి క్రొధము జూపుట శెల్లికారణమో దెలియకున్నది.

వృత్తాంతములు.

క్రొత్తవకీలు:— రాళ్లకల్లి శ్యామలరావు డి. ఏ. డి. ఎల్. గారు నేడు హైకోర్టు కేసుల నెన్నుకొనబడిరి.

రాజకీయమోదరు కణ్ణా క్రేష్టిగారి విద్యాలయము:— వింతాద్రీపేటలో నన్న క్రేష్టిగారి యచిర పాతకాలయందు దెలిపరెన్ను లీరు కార్యదర్శి సెల్వరాజుగారు “మితాహరణ”ను గురించి కేపు సాక్షులకాలము 7 గంటలకు ఉత్తరపించుట.

హండ్లీ పేజి విమానము సోమవారము 10 గంటలకు ఆంధ్రాలాసండ్లీ లాహోరు చేరినది. లాహోరు నగరముపై వనీక మారులు సంచరించెను. వీధులలో ననేకమంది గుంపుగూడిరి. ప్రస్తుత మది లాహోరు కంట్రీను మెంటుకర్డ నుండు వైమానిక కాలవర్ష మున్నది.

ఉదకమండలము సభార్థి నేలు జడ్జి పి. సి. లోబోగారు మంగళవారమునాడు కరెల్లావారు వారికి భార్య నిచ్చి కోరుంబుత్తాయన కేరి. అచట వారు సభార్థి నేలు జడ్జిగా నియమింపబడిరి. ఉదకమండలమున వారికి బదులుగ పింటోగారు కచ్చెదరు.

రంగూనునందలి ముక్తసిద్ధ ప్యానువారి మాంగుల్లాను జానుగారు వృత్తికేరగిరికిగ ప్రకర్తించింబుట ఆరమాస సులభరతున బహిష్కరింపబడిరి. స్వామికాజాగోర్లు దావాలో నొకదానియందలి దొకసాక్షిని బలవంతము చేయుట వలన తీర్పులో తప్పుకలిగెన; గావున నీకేడు నిధింపబడెను.

యాదవ్పాఠశాల హిందూజాత నిమ్మ జాతులధారక సంఘమువారి బెంగులూరు కాళాపాతకాలల యాదమాగర్లము కల్లెకర్లగ్రాండు సర్కునువారి ప్రదర్శనమును జూపిరి. యుక్త రాజుగా తాతదర్శనమున కేగిరి. సంఘాభ్యుత్థులకు చంద్రావర్మనుగారు నిమ్మ జాత్యభివృద్ధికి చాల పనిచేయుటయున్నదని హెచ్చరించు మైసూరు మహారాజుగారు నువరాజుగారును ఆంధ్రునిమిత్రులు చేయుచున్న గొప్పసహాయము ప్రకటించిరి. యాదరాజుగారు సర్కును ప్రాప్తైటరు ప్రాధానము కంకరరావుగారి కొక బంగారుతెలిము నెసగిరి.

ఇండియా మహమ్మదీయులు; కాలిఫోర్నియా:— నువూరు నుండి ఇల్లు కెంతి వచ్చుచున్నది. వీరు ఇమామద్దీనుగారి యాజమాన్యమున మహమ్మదీయులచట నొక సభకేసి. హాల్వి ఆసభకు కచ్చిరి. సభలో నీక్రింది టీర్మానములు చేయబడినవి. (1) కాలిఫోర్నియా సమస్య ఇదివరలోనే పరిష్కృతమైంది గావున సింధు యూలిమాను లందఱును ఆరన నుల్తాకు వాహీదుద్దీను మహ్మదు గారిని నిజమైన నాజుకునిగను పరిశ్రేష్ఠుల నేకకునిగను ఈసభనా రంగీకరించుచున్నారు. (2) కాలిఫోర్నియా అబ్దుల్లాండి తిందకీలకు మిత్రమండలి దళములను తొలగించి దానిని కాలిఫోర్నియా మసల్మానులకును, ఖాదీముల్ మోక్తేయను మేలిఫేయినునకును బిష్టుగింపవలయునని బ్రిటన్ సీసభవారిరుగుచున్నారు. (3) డాక్టరు ఎం. ఏ. ఆస్సాగారు కాలిఫోర్నియా విషయమున చెప్పిన సరిహద్దులు నిజమైనవనియు, తీర్క్కి నుల్తానుగారే మసల్మానుల కాలిఫోర్నియాను, జాజిరాతులీ అరబ్బు చాల పరిశ్రేష్ఠులగుటవలన నందు మహమ్మదీ యేతరుల బండుటగాని పరిపాలన మొనర్చుటగాని జనుగనూడదని ఈ సభవారి అభిప్రాయము.

బెర్లినులో ప్రభుత్వమువారి జయము. కోనెకు హేగను, మార్క్సి డి:— అలక్సాండర్ ప్లేటు జాను నందలి సోలీసు రాజధానిని ప్రభుత్వపు సేనలు ఆక్రమించెని శెర్లినునందలి వచ్చిక కంత్రివాద తోపులున్నది. విలిహానుకు ప్లేట్టునందను, తదితరస్థలములయందును సోరాలును జనుగుచున్నది. సమ్మెకట్టిన వారలకు ప్రభుత్వపు సేనలు రక్షించుచున్నది. వారి కొడగళము విడుదల చేయుట లేదు. నగరమునుభ్యుకు జరుగుచున్న హోరాలును అగిపోయెను. ప్రభుత్వపు సేనల సప్తము చాల స్వల్పము. వీరు చాలచుండిని ఫ్రైడియగ పలుకొనిరి; చాలమంది సివిలియనులకు కలెవుకొని చెప్పలు తగిలిన వారి యొక్కయు, చనిపోయినవారియొక్కయు శంఖ్య 400 లకు మించెను. నేటిదివసు సమ్మెకట్టిన వారి ప్రతినిధి బృందము నేమిరుడ కచ్చెను.

సంధిమహాసభ విశేషములు.

(రైలు దు విజన్సీ)

ఇంగ్లండు

సామ్రాజ్య నావికాదళములు.

లండను, మార్చి 12:— నావికాదళమున పనిచేయు వారి సంఖ్య 2,80,000 అందవలయునని ఒక తీర్మానమును బ్రిటిషాదిండును ప్రజలకుండుననుకూలంగా రిట్లు చెప్పిరి: 1914 ఆగష్టు నెల మొదలు 1918 మార్చి 2-న వేసినవరకు గుమారు 285 లక్షల యుద్ధజాతులను, 35 లక్షల సైనికేతర భయమును, 25 లక్షల జంతువులను, 480 లక్షల బ్రిటిషు సైనిక సామగ్రిలను సైనికాధికారిగా నుండి విశేషముల కంప జేసిరి. తాత్కాలిక సంఖి ప్రారంభించబడిన దానికి గలదు. పాదుకేయనాడు 55000 గలవలకు భయపడవలసింది. ఏదేని ముఠాకాదని తెలుపబడిన మార్గముల ననుసరించి పోయినవరకు నాకల తెట్టి నష్టమును గలవలయు. సామ్రాజ్యములకును కర్తక నాకలొందిన పనికి వారి గర్వపతకమును. మును ముందు తగినంతయంది రాక నాకలొందిన పదములతోయు తేను. భావి నావికాదళము మెట్లుండునదియు తర్జియమును తేనుమున తెట్టి భంగమును కలగవలంద మార్గము సాధ్యమును సంవత్సరముల సైనికులు నిద్రచెట్టి జరుగుచున్నది లాగు గాను చెప్పిరి.

అట్టియు కైగంటి కైగంటి గాని ప్రయాణమును గుర్చి నూచించుచు లాంగుగా రిట్లు చెప్పిరి. ఇకముందు సామ్రాజ్యమునందలి నావికాదళము లన్నియును తెచ్చుచు వికచక్రములలో ప్రవర్తించుటకు తగిన ఏర్పాటుల నరయు నిమిత్తము నాకలను సంపదించుచున్నాడు. అందఱును మంచి సామగ్రిలను సామగ్రిగలములలో పనిచేయునందులకు ప్రయాణమునకును వారి లాభములను గలగలవు. ఇక ముందు కలనకలకు నావికాదళము తెలివర కొనబడిన పని కంటె నికముందు చాలవనిచేయు అవకాశమెప్పుడు వచ్చునా యని తా తెలుచుచున్నాడు. సామ్రాజ్యమునందులకు వాతినంత నావికాదళ మునకలకును సంకలించి నావికాదళ కార్యము నాడుగ నగుచున్నది. ఆనావికాదళము సామ్రాజ్య ఏకత్వమును సంరక్షించు చుండుటకేగాక ప్రాపంచికకాంతిని గానూటకును ఉపయోగించును.

బ్రిటను నావికాదళము

లండను, మార్చి 12:— ప్రజల మందరియను దాక్షులు తెచ్చు మేరుగా రిట్లు చెప్పిరి:— డిసెంబరు 31-న వేసినదానికి బ్రిటిషువారికి 38 డెడ్ నాలుకు యుద్ధనౌకలను 9 డెడ్ నాలుకు ప్రాయుజ్యములను ఉండెను. తన కింతవరకు తెలిసిన దానినిబట్టి 1919-న సంవత్సరములో పెద్దమోద తేలియు నిర్మించబడవు. డిసెంబరు 21-న వేసినదానికి నిర్మించబడుచుండే నాలుగు డెడ్ నాలుకు ప్రాయుజ్యములలో 3 అట్లుకే నిర్మించబడినవి. (తర్వాతము) నాలుకే పరంబరము తూర్తియగును.

మధ్యధరా సముద్రదళము.

ప్రస్తుతము మధ్యధరా సముద్రమునందు కాపురములకు నుంచును రక్షకనౌకలలో 6 యుద్ధనౌకలను, 6 రైలుప్రాయుజ్యములను, 1 డిస్ట్రోయరును, 1 జలాంతర్గామి బలమును ఉంచుచును.

సైనికుల కుద్యోగములు.

లండను, మార్చి 10:— ప్రజల మందరియను బాటమ్మి గా రిట్లు చూచింది. ఇదివరకు సైనికాధికారిగలవలసిన వారి తేలియో పనిని కల్పించుచున్న ప్రజలకు టన్నులవని ప్రారంభించ గోరుటకు ప్రధానిగారు పరామ దొరతనమువారిలో మార్పాడవలయును. ఈ విషయమునుగూర్చి తాను ప్రధానిగా 38 తెలియబరచిన బోధనగాను చెప్పిరి.

సామ్రాజ్యవర్తకము

లండను, మార్చి 11:— ఒక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సోమర్సెట్సు ప్రభువుగారు ప్రేమబోధనవారి తరపున నిట్లు చెప్పిరి. ఈ సంవత్సరము ప్రేమబోధనవారి రిచ్చిన రై సెన్సుల కలన కలనకలకు నష్టము కలగలేదు. కలనకలకుల యెగుమతుల కల్పించునాకులముగలవలసి ఏర్పాటులను తేయుటకును, సామ్రాజ్యమునందలి ఏభాగము యెట్టి పదార్థములను బాగుగ తయారుచేయుటలో ఆపదార్థముల నది విశేషముగ తయారుచేయుటకు గర్వమొలుచుచున్నది విధముల యత్నించుచున్నాడు. గర్వమెట్లు ప్రతినిధులను కేసదా

మనకు ప్రతినిధులను ఇటీవల సోపదగిరి. అచట కేసదా వారి యభిప్రాయములు పూర్తిగా తెలియవలసింది. ఈసభ కలన (గ్రేటుబ్రిటను)నకు కేసదాకును యుచిలార్థము గలవలసి కలనకలకును చెప్పిరి.

జట్టుండును కనికరించవలగును

పార్లమెంటు, మార్చి 8:— కేసులనుసంబధి అధికారికి చచ్చు పురుషులకు జట్టు కమిషను రిపోర్టులు ఎం. కేర్లెట్టుగారు ప్రాన్సు యుద్ధముక్రింద రిపోర్టు పోటులకు వ్యయముచేసినవి చెప్పిరి స్వంతములను నిచ్చుట చాలకష్టముగలవలసిగావున మిత్రమునందలివారందరికిని నానాజేత అధిక సంఖ్య మొకటి ఆన కల్పించునదియు, వారిలో నెవ్వరును కమిషన్ మూలసంపదల సహాయముననే ఇచ్చుటి అధిక విషయస్థితిని దాటవల రనియు ఆతని అభిప్రాయము. అంతర్జాతీయ మునుముల కష్టక విషయ మొందగలవు. వారి మొట్టమొకటికని యుద్ధములకు నయము చేయుటయు, యుద్ధ వ్యయమును తీర్చేయుటయు వైయున్నది. పెట్టుబడిమీద పరామనామ చేయుచు పన్ను నుగూర్చి ప్రేర్మిగా రిట్లు చెప్పిరి. జర్మను పెట్టుబడికి తెలుట భంగముకలిగివలయును. ఏలనన అధికముగ జర్మనీ జేకను ప్రాన్సునకు వింది సోవునటుల సంతకము తేను. ప్రాన్సునందు కేసదామొట్టియు, యుద్ధపు వాసులకుల నష్ట మొందినట్టియు ప్రజలకుల స్థితిగతులకును జర్మనీ సంపదకును గల భేదములను నచ్చి చెప్పి జర్మనీ నిప్పు దొంక మార్గమును కనికరింప నవలయు తేవని చెప్పిరి.

రైలువే సామాను.

లండను, మార్చి 8:— ప్రజాప్రతినిధి సభయందు సర్ ఆర్. హుమెగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచున్నప్పుడు ఆమె గారిట్లు చెప్పిరి:— మెటెయో కార్మికులలో ఉపయోగము నకుగాను 12 లోకోమోటివ్ ఇంజనులకు సన్నెయి చేయుటకు యునైటెడ్ స్టేట్స్ కార్మికులకు జనరలెలలో అనుజ్ఞ లిచ్చిరి. ఆ ఇంజనులకు అతిశ్రేణులుగా జట్టుదా తేయుట యవసరము. ఒక ఆమెకును వ్యాపారసంఘము 6 మాసములలోగా సన్నెయి తేవలసి చెప్పెను. నవంబరులో వైకను సన్నెయి చేయుగల మని బ్రిటిషు కార్మికులసంఘము తెలియును చెప్పుకలి యుండుతేను.

తురుష్క-దేశమున బ్రిటిషు ఖయిదీలు.

లండను, మార్చి 7:— ప్రభువులసభలో తురుష్క-దేశ మునందుండిన ఖైదీలలో 200 నుండి 300 వలకు గల ఖైదీలు కనబడుటలేదు. ఇందు బ్రిటిషువారును భారతీయులను గలరు. వారివిషయ మేమియు తెలియలేదు. వారిని కనుగొనుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

వైనాయుందలి జర్మనులు

లండను, మార్చి 7:— ప్రజాప్రతినిధి సభలో కర్నలు యెట్లుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు వై నాయుందలి మునిను భాగమునందున్న జర్మనులకన్ని సౌకర్యములను, లొంగింపుట నని హాంతునట్లు గాను చెప్పిరి.

భారతదేశ రాజకీయములు.

లండను, మార్చి 6:— సర్ బాన్ రీసు గారికి ప్రత్యుత్తర ము నిచ్చుచు బోధనగా రిట్లు చెప్పిరి:— హిందూజేత రా క్యాంగములను, ముఠాగు పెన్నెనట్లు: సంస్కరణ రిపోర్టు నందలి ఇతర సూచనలను యోచించుటకు ప్రభుత్వమువారు కావచ్చు సభవారినుండి యొక యువసంఘము తేర్పలముటకు యోచించుచున్నాడు. ఆ సూచనలను సంస్కరణ విభాగ మున తెచ్చి విషయముగా గైకొనవలసింది ప్రభుత్వమువారు కలంబి.

హిందూజేతమునుండి ప్రయోగము.

లండను, మార్చి 6:— సర్ ఎ. ఫెల్లెగారికి ప్రజాప్రతి నిధిసభలో ఫిషనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు హిందూజేత మునుండి వైదికాదులకు రావించుటకు ప్రభుత్వము వారి ఆలోచ్యవిషయ మనియు, మిలిటరీకాపులలోనివారికి గాని నివిలు కాపులలోని వారికిగాని వ్యాపార సంఘములలోని వారికంటె అధికముమియు తేదనయు ఈసమయమునందే హిందూజేత ముండి స్వతేజమునకు వచ్చువారికి ప్రయోగసౌకర్యములకు గలగలేదు విషయమును హిందూజేత ప్రభుత్వమువారు

చేయుచున్నా రని హిందూజేతముక్రి విశ్లేషించుచున్నాడు గాన ఈ విషయమున తా మేమియు బోధనచేసికొన నకు నరముతేదనయు చెప్పిరి.

భారతీయుల కోరిక

సంస్కరణములమీద నుపన్యాసములు
భారతీయవిద్యార్థికుల కైఖరి

లండను, మార్చి 8:— లండను నగరములో సింహా ప్రభువు గౌరవార్థము వింతుచేసినవ్యకు, సింహాప్రభు నిట్లు నుడివెను:— బ్రిటిషు పరిపాలనమునకు భారతీయ విద్యార్థి కులు సైమాభావము మాపుటతేదని కొన్నిఫలములలో బోక యభిప్రాయము బయలుదేరింది. ఇది సరియైన అభిప్రాయము కాదని సేక రిక్షముగా ఆక్షేపించుచున్నాడు. బ్రిటిషు పాలనలకే సమానమాటలతో, (బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముక్రింద నుండుటకు భారతీయ విద్యార్థికులు ఉత్సాహపూరుకు లై యున్నారు.

తికనీక మహారాజుగారు అవ్యక్తరహింపి, సామ్రా జ్యములో భారతవర్షము అంతర్భాగముగా తేర్చుటబడిన స్వ రాజ్య అదర్షమును చేపాడునని భారతీయనాయకులు తెలిసి కొనరి. సామ్రాజ్య నిర్మాణమునకు బలమైన పునాదుల నేర్పు రచిన ఇద్దరు ఆంగ్లరాజనీతిజ్ఞులు, ముఠాగు, పెన్నెనట్లు ప్రభువుల నాయకులు తరతరములవారి చెప్పకొందురు. గాథ లతిన సంస్కరణములకు భారతీయ సామంతరాజులు ప్రతి ములముగ నుండిరిని చెప్పినవారును సేక అధికరింపకు. సంస్కరణ విషయములో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిమీద రాధ్యతాభావము విశేషముగ కలదు. ఈ సంస్కరణములను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించిన, భారతీయులలో రాజభక్తియు హిందూ జేతములో సంకుష్టము గలవలకు. ఈ సంస్కరణ ముల నామోదించుట కద్దుతేట్టి భారతవర్షములో చెప్పినవి కాని విషయమును పరిశీల తేర్చును.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము క్రింద స్వరిపాలనా రాష్ట్ర ముగ నుండుటయు బ్రిటిషు సింహాసనమునకు రాజభక్తి మా పుటయు, భారతీయుల కోరికలయొక్క ప్రధానమార్గ మని ఆ గాఖాన గారు నుడిచిరి.

హిందూజేతమున సేన.

లండను, మార్చి 7:— ప్రజాప్రతినిధిసభలో సేనావిష యత్తు నిట్లు వర్ణనయయును ఈ నిట్లులకు ఉపయోగము పొం దనివారిలో హిందూజేతములోనివారే మిక్కిలిఅవ్యాయముగా మాడబడిరినియు, అది తప్పుకపోయి ననియు బోధనగా గాథ చెప్పిరి. వేసవికాలము ప్రవేశించవలసిందే హిందూజేతములోని వైనికులకు తీసికొనివచ్చుటకు సౌకర్యములులేవు. ఇంకొకవిష యముగలదు. హిందూజేతము కను పెద్దది. హిందూజేతము వికస్తుసంభవించు నని ఇదివరకు కలయచుంటిమి. హిందూ జేతముల రాజభక్తిని విశ్వాసమును చూచి హిందూజేతమున నున్న బ్రిటిషు సేనకు చాలవలకు తగ్గించిరిమి. హిందూజేతమున బ్రిటిషు సేన తేవండను, (పతి తెల్లవైనివని ఈ నిట్లుములమున ఆతనికి రావలసిన మాట్లు తేవండను సంధి కాపరమామమున తేర్పలముటదిన తెంటునే బ్రిటిషు సైనికులు పని చూచేకు కలయు ననియు ఎక్కడైన చెప్పుగలరా.

ఆగాఖాన గారు

లండను, మార్చి 7:— ఆగాఖాన గారు పారిసుకుంకి నేటిదినము లండనుకువచ్చిరి. తికనీక మహారాజుగారు ఆ గా ఖాఖానాని విజ్ఞాపియో వ్యవసాయము కలసికొనిరి.

సర్ డగ్లసు హేగుగారికి నూతనపదవి.

లండను, మార్చి 13:— సర్ డగ్లసు హేగుగారు, (గ్రేటుబ్రిటనులోని నైస్యములకు ప్రధాననైస్యభ్యక్షులుగను, క్విల్లూర్ను జగను నియమింపబడిరిని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటిం చుచున్నారు. సర్ విలియము రాబర్ట్సన్ గారు రైనుప్రాంత ములలోని నైస్యములకు ప్రధాన నైస్యభ్యక్షులుగను, జవరణ ఆఫీసరుగను నియమింపబడిరి.

కార్లిటను ఇండోళనము.

లండను, మార్చి 7:— రెకీకాల్లు (డిహారి) గాథ. బల్లి కార్లిటను యువలికి బొంగతనముగా కొకేకు అందజేసిరి. ఈకోకేకును యువయోగించి ఆవె చనిపోయెను. న్యాయ నియంధనము వ్యతిరేకించి కొకేకు అందజేసినందుకు: న మాత్య కు కారకులని, రెకీకాల్లు డిహారిగారు నేరస్థులుగ తేకుటడి అరెస్టు కాబడిరి. కాని 500 పానుల నామినూనా విడుదల తేయబడిరి.

యధ్యధిమానముల తర్కరీతిగ నుపన్యసము.

సూర్యాయాశ్వాస, మార్చి 8:—దేశసమత్వము, మైనియోలా తన మధ్య నున్న 664 మైళ్లను 278 నిమిషములలో యధ్యధిమానము వరుగిడెను. ఈపాటు గాత్ర వీచుటవలన ఒక్క చోట ఆగిపోయెను.

ప్రయాణమునకు ముందు

లండను, మార్చి 8:—ఎల్లర్యాకు, పి. అంకు ఒ. కంపెనీలు చేసిన విధముననే హిందూత్వమునండి గాని హిందూత్వమునకు గాని తమ నాకలలో పోవువానికి ప్రయాణపు సులభములను తగ్గించుదు రని ఆంకరులైన కంపెనీవారు ప్రకటించిరి.

కోగవ్యాపనము చేయు ఉన్ని

లండను, మార్చి 7:—డాక్టరు జి. ఎం. లెగ్గిగారు బ్రాడ్వేరునందును దొడ్డుకోగముగలిగిన జంతువుల ఉన్నిని కుట్టముచేసి కోగవీజములు తటంచ వేయవచ్చునని చెప్పిరి. ఇంగ్లండునందు కోగవీజములను బోగొట్టు విషయమును పరిశీలించుట కోక కార్యాలయము నెలకొల్పి ప్రయత్నింపబడుచున్నది. ఇది జరిగిన వెంటనే బ్రాసా, కరాచీ, బాంబాయి మున్నగు స్థలములనుండి కోగవ్యాపకమును ఉన్ని ఎగుమతియగునట్లును బ్రిటిషు అధికారుల ప్రతికూల క్రింద ఉన్ని కోగవీజహీనముగా చేయబడును.

లాంకామైదు ప్రతి

లండను, మార్చి 7:—ప్రతి వస్తువుల గొన వాన ప్రస్తుతపు అధిక ధరలవలన వానిని కొనలేకుండుటచే లాంకామైదునందలి మిల్లులకు, మగ్గుములును వని మారిన వనియు, ఈసమయముననే లోకముంతయు ప్రతివిట్టలకొకట గగ్గోలు చేయుచుండె ననియు డెయిలీ మెయిలు పత్రికకు తెలియవచ్చినది. హాలంకు డెక్కార్లు, స్కాండినేవియా జేతములందు 60 లక్షల పౌండు నిలువగల బట్టలు కాకునీ యున్నవనియు తెలుపలేకుండుటకు కేసురులీ చేయు విషయమున చేపబడిన నిర్బంధములను తొలగింపవలె ననియు, మాంచెట్ల వ్యాపారసంఘాభ్యుదయము తెలిపెను.

యధ్యధిరంగపు స్మారకచిహ్నములు.

లండను, మార్చి 17:—యధ్యధిరంగ స్మారకచిహ్నము సంఘమున పేర క్రొత్తసంఘము మొదటి యధ్యధిరంగాలనున స్థాపించబడినది. అందు సామ్రాజ్యపు అన్ని భాగముల ప్రతినిధులను సభ్యులుగా గలరు. ఈసంఘమువారు యధ్యధిరంగమున పెద్ద పెద్దపటాలములకు స్మారకచిహ్నములను నెలకొల్పి విషయమును మోపించుచున్నారు. చిన్న పటాలముల కార్యములను ఆస్మారకచిహ్నములవలననే వ్రాయబడునని తెలుపబడినది. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజీలండు, హిందూజేతముల విభాగముల నెట్టెంబరు 1 న తేదీగోగా వైట్ హౌసుకు పంపబడవలయును.

రాజసందర్శనము

లండను, మార్చి 7:—లెఫ్టినెంటు జనరలు వి. ఆర్. మార్షల్ గారికి రాజుగారి రదగ్గన మొనగిరి

పంచవార పరిశ్రమము

లండను, మార్చి 10:—కామన్సు సభలో గ్రాటన్ డోయిలుగారికి, కర్మలు ఆమెగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, వలసరాష్ట్రములలో పంచవారపరిశ్రమభివృద్ధికి చేపడిన తీర్మానములను వలసరాష్ట్రకార్యదర్శి ఆలోచించె ననియు, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము యొక్కయు, విశేష ప్రభుత్వము యొక్కయు, ప్రజలసహనముచేతన, పంచవారపరిశ్రమభివృద్ధికి పరిశోధనలను, ప్రయత్నములు చేయబడినవి. కొంతకాలము కలుకు పంచవారను పండించు బ్రిటిషు ప్రజలకు, నష్టము రాకుండుటకు గాను సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి, ఇంజీరియలు చేపరెండు సూత్రమునుబట్టి సుంకములు చేయుట చేయకుండుట స్పష్టముగా విశదీకరింపబడినవియు, ముందు చాంసలరుగారు నడుపుచువలయును నిరీక్షించుటలేదనియు కర్మలు ఆమెగారు నడిపిరి.

మరణము.

లండను, మార్చి 7:—ఘోరమైన జనరలు పోస్టు టెక్ టిన్ గారు భరణించి రని ప్రకటించబడినది.

ప్రాశ్న

కొంసిలువారియొక్క తీర్మానము. లండను, మార్చి 4:—జనరలు ప్లామరు గారు, జర్మను శ్రీలయొక్కయు పిల్లలయొక్కయు విచారణకి అక్రమముగా తీర్మానము బ్రిటిషు సైనికులకు ఒకలేఖను వ్రాసిరి. ఈలేఖకు లాయరువారి చుట్రి కాం నెలలో జదివెను. దయాశీలమువలన ఆకాంక్షిని నిర్మామముచేసి తన కండ్లయెదుట భావవదుచున్న జనులకు భోజనపదార్థము లందజేయవలసిన దని గట్టిగా కోరుచు కొంసిలుకు తుట్రి శార్త జనరలు ప్లామరు గారు నంపిరి.

జర్మను ఆయుధత్వము.

స్టూరిను, మార్చి 10:—12 వ తర్కము లక్షలకు 1,00,000 చుండి సైనికులను జర్మనీకి ఇచ్చుటకు ఉత్తర కొంసిలువారు అంగీకరించిరి. ఈ సైనికులకు కొంత నిమిషము ఆయుధము లీ కుట్రమును. టూంటు లీ కుట్రమును. విమానదళమును ఘోరముగనుటకు విలుకేను. 15,000 వావిలముల మూత్రమును కొనవచ్చును. కొలది ఏకోట్లకుల సంఖ్యమూత్ర ముందుకొనవచ్చును. అవసరమైనచానికంటె మిగిలిన ముందుగుండు సామానము నాకనము చేయబడును.

కెయిజరుయొక్క బాధ్యత.

ప్రస్తుతపు అంతర్జాతీయ చట్టకారము, నేరము ఎంత ప్రభవదీనము, కెయిజరుకు విచారించుటకు నీలలేదని చెప్పించిరి. కెయిజరు కమిటీవారి నిశ్చయమునుబట్టి. ఈ మూర్ఖకారములను విచారించుటకు ఒక సైనికవిచారణసభ నేర్పరచుటకు ఈ సమావేశమువారికి అధికారము గలదు. యధ్యధిమాన నేరములను చేసిన వారివదలిక విచారించి, వారిని క్షమించుట, అంతర్జాతీయకానూనులలో అటంకము లేదనియును లేదు.

అమెరికా

న్యూయార్కులోని మెరీను కార్మికుల సమ్మెకట్ట. న్యూయార్కు, మార్చి 8:—మెరీను కార్మికుల సమ్మె కట్టు పరిష్కరింపబడి నది తెలుపబడుచున్నది. దినమునకు 8 గంటల పనిచేయుటకు, జీతములు, హెచ్చించుటకు అంగీకరింపబడినది.

ఇటలీ, స్ట్రాపురాష్ట్రములు.

వాసింగ్టన్, మార్చి 7:—క్రొత్తగా నిర్మించబడిన బ్యాంగ్ స్ట్రాపు, కెక్స్ స్ట్రాపు రాష్ట్రములకు ఆహారపదార్థములు అందజేయుటలో ఇటలీ ఆలస్యముచేసిన, అమెరికా ఇటలీకి ఆహారపదార్థములు అందజేయ దని హెచ్చరించెను.

అమెరికను పరిపాలకులు.

వాసింగ్టన్, మార్చి 8:—అమెరికను సావికాదళ కార్యదర్శి, దానియెలు గారు, సావికాదళ కార్యదర్శులతో అమెరికను సావికా దళమునకు కావలసిన క్రొత్తరకముల ఓడల సహచారమును తెలిసి కొనుటకు రాబోవు వారముల యూరపుఖండమునకు ప్రయాణము చేయుచును. వైఖ్యములను విడుదలచేయు సమస్యల గాను, యధ్యధిరంగపు, వేతన గాను ప్రాశ్నభేదమునకు ఏర్పియు నెల మొదటి తేదీని వెల్లడరు.

బెలియము

బెలియము రాజుగారు. బ్రుసెల్సు, మార్చి 7:—బెలిజయము రాజుగారు లోనేనును సందర్శించినప్పుడు ఒకమనుష్యుడు వైఖ్యవ్యవహార బోవుకుడు ప్రయత్నించుచుండగా, ఒక సైనికుడును పోలీసును వారిని అడ్డుపెట్టిరి. వెంటనే అతడు చేతుపాకిచే వారిని గాయపరచెను. వారిని బ్రుసెల్సులో కారాగృహ బద్ధుల చేసిరి. రాజుగారిని చంపుటకు ప్రయత్నింపబడినను బ్రుసెల్సు వార్త కిదియే ఆధారము.

బెలిజయముల కొక సమస్యము.

స్టూరిను, మార్చి 9:—జర్మనీవారి ఆక్రమణలోనున్న మాక్ మెడి జిల్లాను బెలిజయమున కిచ్చుటకు బెలిజయము నాట్కుల కమిషనువారు అంగీకరించిరి.

రుమేనియా

బుడాపెస్టు కమ్యూనిస్టులు. ఫేర్, మార్చి 11:—8 వ తేదీని బుడాపెస్టునందలి కమ్యూనిస్టులు పార్లమెంటు నుండిరమును మట్టించిరి. అనేక కార్యకర్తలను రాష్ట్రీయ కార్యాలయములను గూడ మట్టించిరి. చివరకు యధ్యధిమా జరిగి గర్భ మెంటు వైఖ్యములు సగరమునండి కమ్యూనిస్టుల నావలకంపిరి.

హాలండు

బెలియము, హాలండు. హేగు, మార్చి 10:—1889 వ సంవత్సరపు నావికా మరణుల ప్రకారము బ్రుసెల్సు ఆంట్వెర్పులందలి అధికారులు దచ్చినకులవైకుండు శివాలకు పట్టుకొని రని న్యూస్ పేపరాన పత్రిక తెలియజేయు చున్నది.

డచ్చి వేతము

ఆంట్వెర్పు, మార్చి 6:—రాజీనామ చేసినవను జేలండు ప్లాండర్సు భాగమును హాలిరి. హాలిరు అత్యుత్సాహముతో రాజీనామ స్వీకరమొసగిరి. జేలండు ప్లాండర్సుభాగము దచ్చివేతమై యుండవలెనని రాజీనామ చెప్పిరి. ఈ విషయమును ప్రజలత్యుత్సాహముతో ఆమోదించిరి.

జర్మనీ

స్వేచ్ఛను చేసూర్చిన రవ్యములు. రవ్యములు స్వేచ్ఛను చేసూర్చిన వారుగ పరిగణించుచున్నారు. రూమన్ రంగమున రవ్యము, జర్మను వైఖ్యముల సమ్మేళనము కలుగునని కోరుచున్నది. సైనికులలో, బోల్షెవికులు లేకుండవలెదల, వానుహించెంత గాని వాండు కత్తయిన నున్న 207000 వైఖ్యమును బోల్షెవిక్కుల అపాయమునండి తప్పించుటకు చూచును. కాని జర్మనీ లోబలమైన ఒకవైవిధ దళమును లేదు. స్పార్టకిష్టులకు బోల్షెవిక్కులకు భోజనపదార్థములు వాగ్దాముచేయుటచేత ఈకలవరము బదులుజేసిరి. జర్మనీలో బోల్షెవికులు అంతముండిన భోజనపదార్థములు, అందింపబడునని ఈ నిశ్చయము చేయబడినది. కొంతకాలముకలుకు కమ్యూనిస్టులను అవతలి భాగములలో రూమును నాల్గెములు అంగీకరింపజేయుగ మిక్కి మందలివారుచేసిన, బోల్షెవికులు పూర్తిగజరిచును. డచ్చి తిరిగిపోవుట సార్వభౌమము కనుగొనుదు. బోల్షెవిక్కుల గుంతులలో చేరుటకంటె, ఏమరకువైనను జర్మను వ్యాపారులు శిశువులుగా అంగీకరింతురు. బోల్షెవిక్కుల ప్రతికూలతెగవార్త ఎంతటికీ తెలుపనే సహాయము చేయుట అవసరముని గట్టిగా వక్కాణించిరి.

లాంగిపోయిన జర్మను యధ్యధిమానములు.

స్టూరిను, మార్చి 10:—అన్ని అధికారులను గలిగిన అక్షిరముల నీమిను గారు జర్మను యధ్యధిమాన మిషను వారిని కలసికొనుటకు బుర్రెయెలుకు వెళ్లిరి. ఫ్రాంగు ఇటలీజేతమును, లాంగిపోయిన జర్మను యధ్యధిమానములలో భాగములకు విరిగియుటకు బ్రిటిషువారింగీకరించిరి. ఫ్రాంగుచిత్త యధ్యధిమాన దళములలో సరియైన స్థానమును ఒక్కమింతుకు ఇవలకు రయోన చేసిన నాకాదళ పట్టికలో 10000 లక్షల దోల్లరు ఖర్చు వెట్టరలసియున్నది. అమెరికనులను ఈధారము నుండి తప్పించుటకుగాను, బ్రిటిషువారు తమ వంతువచ్చు నాకాదళ భాగమును మంపిచేయుటకు సంసిద్ధులైయున్నారు.

జర్మనీ - హాలండు.

జర్మనుల ఆందోళనము. స్టూరిను, మార్చి 7:—అంతర మిక్కియందలి కమిషను వారు హాలండుకు బోవుచుండగా జర్మనుభృతినీధులకుకల నికొని, విభజనలేఖకు కర్మకరములుటకును, తటస్థ స్థలమును నిర్ణయించుటకును, ఫిరంగులను వైఖ్యమును తీసివేయుటకు కాజయిచ్చుటకును ఒక ఉరసుంఘము ఏర్పడినది. క్రొత్తవైఖ్య అంతముంచుటకును, జర్మనులను హాలండు ఒకరి నొకరు రక్షించుకొను వ్యధములు ఏర్పరపబడినవి.

జర్మనులు నిరాశులై సమాధానమును కోరుచు

హేగు, మార్చి 8:—అంతర మిక్కియందలి కమిషను వారు బ్రాయిజరునందలి జర్మను భృతినీధులకు కలసికొనుటకు నిన్నటిదినమున జర్మను సరిహద్దులను దాటిరి. సాధారణ వస్త్రములను ధరించిన జర్మనులు నిరాశులైనట్లును, విశేషముగా సమాధానము కోరుచున్నట్లులను, విచక్షణజ్ఞానముతో నుండినట్లులను కనిపించుచుండిరి. హాలండులై వెంటనే హాలండు మానుట ఘోషిస్తూగా నుండినట్లు ప్రకటించిరి. కొంతమంది తావేదారులవలన సరిహద్దుస్థలములలో పోకాటము జరుగుచున్నదని వారు నడిపిరి. సాధ్యమైనంత శిశువులుగ జర్మను భృతినీధులు హాలండు దగ్గల జరుగుచున్న సమావేశమునకు వచ్చురు. ఈ సమావేశము సంకల్పితకరముగను శిశువుగాను ముగించబడునని తలంపుచు చున్నది.

ఇండియా సామ్రాజ్య శాసనసభ.

మా శత్రు గారి లేఖ

మొదటి రౌలతు చట్ట మామోదింపబడుట

రెండవ రౌలతు చట్టము చర్చ

18వ తేదీని రాజప్రతినిధిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశము జరిగింది. ప్రేక్షకులసంఖ్య చాల హెచ్చుగానుండెను. వారిలో ఎక్కువగా రూపాయి కెప్పులుగాను కూడ నుండిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

మొదటి ప్రశ్న: ఎదుగుతలని ప్రభుత్వము కఠినంగాని కోరి. ఇది ప్రారంభసమావేశము గాదు. మొదటి సమావేశ మింకను సాగుచున్నది గాన నిపుడు ప్రశ్నల నడుగ రాదని పట్టుకొనుట సరియి. సభ్యులు ప్రశ్నల నడుగగోరు చున్నారని గాన నే ననుమతించెద నని రాజప్రతినిధిగారు నుడిచిరి.

జనరలు అక్బరులైంటుల కార్యాలయవర్గము కలకత్తా, ఢిల్లీ, కాగపూరులలోని జనరలు అక్బరులైంటు, ఢిల్లీలోని అక్బరులైంటుల కార్యాలయము లందరి తాతేవారి యుద్ధ్యులను గూర్చి అసహనముగా రాదీగిరి. విషయమును తెలియగోరితిమి తెలిసిన మొదటే తెలిపెద నని మా మెప్పుకొన గాదు. మరొక ప్రశ్నలకు గూడ సమాధానములు తెలుపబడెను.

ఉపసంఘుని వేరీకము

రెండవ రౌలతు చట్టమును గూర్చి ఉపసంఘునివేరీకమును మరల ప్రకటించుట కనుమతించబడినదను తీర్మానమును మా విస్సెంటు గారు పాఠపాదించిరి. ఉపసంఘమువారిచట్టమును మరల ప్రకటించగోరి. ఉపసంఘమునందలి అయిదొక్క సభ్యులందరూ కోరుటచే మరల ప్రకటించకలెనని మామింతుట కా సంఘమువారింగీరింది. కాన నిపుడు చర్చించుట అసంబంధము. దీనిని గూర్చిన విచారణలను మాచిన పిమ్మట చర్చించదగును. 24 వ అయి కొత్త నిబంధనను చేర్చుటకు ప్రతి మాలము చాల ప్రయత్నముగ నుండుటచే అనుమతించు మామింతుట మొదటినిబంధన వదలబడిన దని విస్సెంటు గారు నుడిచిరి.

మాలవ్యాగారు:—వివిధ సంఘముల అభిప్రాయములు తెలిసినపిమ్మట మరల నీచట్టమును ఉపసంఘమునకు పంపెదరా? విస్సెంటు గారు:—అప్పటివిషయము నిపు డెట్లు చెప్పగలుగుదురా?

మాలవ్యాగారు:—వివిధ సంఘముల అభిప్రాయములు తెలిసినపిమ్మట నీచట్టమును మరల ఉపసంఘమునకు పంపవలెనని అనుసరణము నే నుపపాదించెదను.

ప్రభుత్వము:—మీ రీ తీర్మానమును గూర్చి ముందుగా తెలుపలేదు.

విస్సెంటు గారు:—ముందుగా తెలుపకపోయినను నేను దీనిని చర్చించుట కంగీకరించెదను.

మాలవ్యాగారు:—నేను యిరువయ్యే ఉపసంఘమును వదలి పోయితి మను వాక్యము పూర్తిగా సత్యము గాదు. మే మెందుకు వదలిపోతిమో నివేదికమున వివరింపబడలేదు. ప్రధాన నివేదికమున సంతకము చేయని వారు తమ ప్రత్యేక నివేదికములను గూర్చి ప్రసంగించుట కివ్వలని పరిష్కరించి నందున మేము వదలిపోతిమి. ఆ పరిష్కారము రద్దు పడువరకు మే ముపసంఘమును విడుదలకు నిర్ణయించితిమి.

ప్రభుత్వము:—మీరు నా పరిష్కారమును గూర్చి ప్రశ్నించగూడదు.

మాలవ్యాగారు:—అట్లులేక నేను చెప్పవలసివది లేదు. నై సవరణ నుపపాదించుచున్నాను.

మా: పట్టుకొన:—చర్చిరాంకము లందు భర్తవడి సభ్యులకు తెలుపబడిన పిమ్మట తా నుపపాదించ దలచిన తీర్మానమును విస్సెంటు గారు వదలకొనెద నని తెలిపిరి. అట్లు వదలకొనుటకు సభవారి అనుమతి అవసరములేదా?

విస్సెంటు గారు:—నాకు సమ్మతిలేక ప్రశ్నల నడుగ వలెనని నా యభిప్రాయము.

పట్టుకొన:—సభవారి సమ్మతిని మీరు పడెయవలయునని నా యభిప్రాయము.

లవంఠెను గారు:—ఉపపాదించబడిన తీర్మానమునకును ఉపపాదించగోరదనిని తెలుపబడిన తీర్మానమునకును భేదము వున్నది. పట్టుకొన గారు భేదమును గమనించినట్లుగనెదరు. ఉపపాదించెదనని తెలిపి పిమ్మట నుపపాదించకపోవుటను గూర్చి నిబంధనలం దాక్షేపణ మేమియును కనబడదు.

విస్సెంటు గారు:—దానిని పట్టుకొన గారు పాదించిరి గోరని నా కట్టి అక్షేపణయును లేదు.

పట్టుకొన:—సభ్యుల స్వాతంత్ర్యములకు సంబంధించిన విషయమునుగూడ నేను ప్రశ్నించితినిగాని దానిని నేను ఉపపాదించ గోరను.

ప్రభుత్వము:—పట్టుకొన గారు తలచిన రీతి నాక్షేపణ లేదు.

పట్టుకొన:—నేను మాలవ్యాగారి సవరణ ననువదింపుచున్నాను. ఉపసంఘమునందలి యెక్కువ సభ్యులు ఉపసంఘమున పనిచేయలేదు. వారు రాజీనామాలు నిచ్చిరి.

లవంఠెను గారు:—నా చెడకు 'రాజీనామా' లేఖలను వంపలేదు. ఈరక నిలిచిపోయింది.

పట్టుకొన:—ఎక్కువ సభ్యులు రాజీనామా లేఖలను వంపిరి.

మాలవ్యాగారు:—నేను లేఖను వంపలేదు. ఈరక నిలిచి పోయింది. మనము వంపిన ప్రత్యేక నివేదికముల సంగీకరింతుకో లేదో తెలియవరకును ఉపసంఘమునకు పోవకుండుటకు నిర్ణయించితిని.

పట్టుకొన:—కచ్చి గారు లేఖను వంపిన నే నెరుగుదును.

లవంఠెను గారు:—లేదు. ఆయనయును వంపలేదు. ఈరక నిలిచిపోయెను. (హాసము)

విస్సెంటు గారు:—ఇకర సంఘముల మాచనలు చేసిన పిమ్మట వివరములను చర్చించుట కవసరము కనబడిన అభిప్రాయములు మారుటచే మార్పులను సవరణలను సభ్యులు మాచించి నప్పుడు ఉపసంఘమునకు వంపబడును. ఇది సహేతుకమధానమని తలచెదను. అసలయు కనబడిన మంపుట కెన్నడు సభ్యులందరూనుండెదని విస్సెంటు గారు రి మాలవ్యాగారి సవరణ పీకపోయింది. 9 కురుకులూరు 30 మంది ప్రతిపాటులు.

పట్టుకొన:—ఈ చట్టమును ఉపసంఘునివేరీకమును మాల ప్రోత్సహించు తీర్మానమును నే నుపపాదించుచున్నాను.

ప్రభుత్వము:—ఇది కేవలము విరుద్ధవాదము గాన నిట్టి తీర్మానము కూడదు. మీరుమూలవాదాలనైన విస్సెంటు గారి ఉపపాదనలనుగూర్చి మాటలాడవచ్చును.

పట్టుకొన:—ఉపసంఘమువారు సవరణలను చేసిన గూడ ఇండియా క్షిప్రము నేనిధమునకు సవరించలేదు. దీనిని క్షిప్రమునైనవరకు యిది నుడువవలెదు. ఇది క్షిప్రమునైన సవరించు చట్ట మని సామ్రాజ్యకాన సోపసంఘమువారు నూదించిరి మోర్లవారలకు తెలిసిన వారి సంఘమును గూర్చి ఎట్లు భావించుకో ప్రభుత్వము రూపొందించుచున్నాను. (హాసము) క్రిమిలు ప్రాచీనమోదు సవరణ విషయముగూడ నివారక అలోచనలో నున్నది. దానితోపాటుగ దీని నాలోచించదగును.

విస్సెంటు గారు:—దీనిని సి. పి. .నీ చట్టముతోపాటు చర్చించదగునని పట్టుకొన గారు నిశ్చయించిరి. దీనిని గూర్చి మోర్లల అభిప్రాయముల నడిగితిమి. వారు తెలుపరని పట్టుకొన గారు భావము? పట్టుకొన గారు నుడిచిన యితిరసంగతులను ఒట్టి దీనినిగూర్చి ప్రజలుభావములను తెలిసికొనుట మాభ్యావసరమని స్పష్టమైనది. ఈ విషయమున ప్రభుత్వముపట్ల సభ్యుల సద్భావము కొరతగా కనబడిన దని విస్సెంటు గారు నుడిచిరి. వారి సవరణ అంగీకరింపబడినది.

మొదటి రౌలతు చట్టము

నిర్బంధములకు చెందిన ఉత్తరువులను గూర్చి విస్సెంటు గారు పాదించిన సవరణ లామోదింపబడెను. దేశరక్షణ కాసానిధి ముగియగో నిర్బంధముల నింకను నిర్బంధమునందుండుట అవసరమని దొరికినమువారికి తోచిన వారు నిర్బంధములకు లేఖలను వ్రాయవలెను. నిర్బంధముల ప్రత్యుత్తరములు చేరినపిమ్మట అన్నేమనోద్యోగివ్రాయవలెను. పిమ్మట కడపటి యుత్తరువు సెనంగవలెను. కొన్ని మార్పులను గూర్చి లవంఠెను గారు రచ్చుకు వివరించిరి.

చట్టము నామోదింప గోరుట.

మా: విస్సెంటు గారు:—నే నీచట్టము నామోదింప గోరెదను. ఈ చట్టమున చాల ముఖ్యసవరణలు చేయబడినను, అనుభవసభ్యుల అభిప్రాయము నెరవేర్చబడినను గూడ వారు చట్టము ననుమతించకపోయియుండుటకు నేను చాల చింతించుచున్నాను. దొరతనమువారిభావము కేవలము నిర్దేశము కాదనియు దొరతనమువారు పిలవసంకల్పరతు సభ్యుల అభిప్రాయము నెరవేర్చినయు కొందరుసభ్యులు తలపెట్టలరని నేనానించెదను. అనుభవసభ్యుల భావములను నేను బాగుగా గ్రహించితిని. ఈ చట్టముక్రింద నియ్యబడు సభికారము ధుర్వినియోగముచేయబడునను సంశయమువారికికాదుగనుచి. ఇకరకారణములగునాడ మరొకరికి కలవు. వారినిగూర్చి నేను మాటలాడుటలేదు. దొరతనమువారి సవరణకారమును కొరకొ వారిని గూర్చిమాత్రమే నేను మాటలాడుచున్నాను. దొరతనమువారి దృక్పథమునుండి వారు పరిస్థితులను తలకిందకును సభ్యుల దృక్పథమునుండి దొరతనమువారు పరికించి చేయవలసినంతవరకు సవరణలను చేసిరి. దొరతనమువారు పరిస్థితులను బాగుగా తెలిసికొన గలిగిరి. దేశమున విప్లవోద్యమము కలదు. ఈ విషయము దొరతనమువారి చేతి ను పాక్షికముగా వ్యాయాధికారి వర్గము చేత ను నిర్ణయించబడినదిగాదు. కేవలము నిష్పాక్షికమును స్వతంత్రమునకు వ్యాయాధికారి వర్గమువలన నిర్ణయించబడినది. విప్లవోద్యమ మంతరించినదని. అది నిజమే యగునుగాకయని నిష్కర్షముగ గోరెదను. అట్లుజరిగిన నిట్టి కాసమును చేయవసరమే యుండదు. ఉద్యమ మంతరింపలేదు. సజీవముగ నున్నదని తెలుపుటకు నేనుపుడు మరల హేతువులను వివరింప గోరను. సభ్యులు మరల పరిస్థితులను గమనించిన యుద్యమ మంతరింపలేదని విదితము కాగలదు. ప్రస్తుత మది సాక్షియున్నదిగాని ఏకాగ్రణమునైన నది మరల తల జూపిన దేశమునకు ప్రజాసర్వకము కలుగును. విప్లవోద్యమమే తేనినో నిట్టిరక వంగరాష్ట్ర) కాసనసభలో నిర్బంధములను విడుదలచెనని యుపపాదించ బడిన తీర్మానమును సభవారి లో అంగీకరింపబడుదురు ఆ తీర్మానము నుపపాదించిన సభ్యులకుతన తీర్మానము పీక పోగానే అనకూడ రెండవ ప్రతిపాదన రెండవ అనుగనే లేదు. ఏల ననిన సభ్యులందరూ ప్రతిపాదన యితిరేకును. దీనిని బట్టియే విప్లవోద్యమమున ప్రైవేటుగా నున్నదని స్పష్టముగా గలదు. ఈ యుద్ధయము నడంచుటలో సభ్యులందరు దొరతనమువారికి సామర్థ్యాని చూపెదరని తెలుప బడెను. ఆ సామర్థ్యాని కొన్ని సమయములందు మరింత పటిష్టముగ నుండక పోయెననియే నేను ఇంతియ చున్నాను. ప్రస్తుత మున్న నిబంధనలు చాలాను. సి. పి. సి. 108 వ నిబంధనము 1908వ తర్వాత చట్టమును వలయు సభికారము సోసంగుచున్నవను వాదము పటిష్టమున నాకు తోచినది. గాని అది అసమర్థము లయ్యెనని పూర్తిగా స్పష్టమైనదని సభ్యులు గ్రహించకలెను చందాగిక్రూరు బీడిక్రాత్రిగార్ల నివేదికమును సభ్యులు చదువకలెను. అది చాల ముఖ్యమైనది ఇటీవల వంగరాష్ట్ర) కాసన సభయందు ప్రవాసమిత్రప్రభుత్వములకు సభ్యు లాసరించిన ప్రసంగములగునాడ చదువకలెను. ఈ చట్టము పాదుల ప్రధాన స్వాతంత్ర్యములను రూపుమాపుచున్నది. ఇది పాశ్చాత్యస్వాతంత్ర్య మూలములకు కేవలము వ్యతిరేకమనది ప్రధానమగు నాక్షేపణ. ఇది చాల కఠినమగు కాసముని దొరతనమువారి అంగీకరించి. సభ్యులు తత్త్వము ప్రమాదమునూ ప్ర మె ఆ లో చిం క గూడదు. ఆ చరణమును గూర్చి గూడ నాలోచించవలెను. ఈ చట్టమును నూదించిన వారెరు? వారిలో నొక్కరు తప్పలేకైన వారందరును వ్యాయాధికారి కాదులు. ఇంకకంటె సాధ్యమకు నితర సాధనములైన చాలానని వారికి తోచిన వారికికంతవరకు సాధనమును నూదించి యుందురా? ఈ చట్టమును అపూర్వస్థితి కలిగిన గాని వివరీత చర్యలు జరిగిన గాని వర్తింపలేదు పిలువెను. ఈ చట్టము పాదులు స్వాతంత్ర్యమును రూపుమాపుచున్నదని తలుపురు నుడిచిరి. ఇట్లేదై సామ్రాజ్య వ్యాయాధికారియందుంచిచాంక చేయబడునని నీ విప్లవోద్యమము నడంపగలుగునట్లు సభ్యులు ప్రభుత్వమునకు సహకారులు కావలెను. వారు తమ పనులనుచేసి వినియోగించి పాదుల వ్యాయాధికారియందు సాక్ష్యమిచ్చుటకు వచ్చి నిజస్థితినికాన తెలుపునట్లుచేయవలెను. జ్యోతిరయలగువారు మనస్పాక్షికి విరోధము లేకుండ తీర్మానించునట్లు చేయవలెను. ఇట్లేదై నిజమే చేయగలిగినవో నీచట్టము నమము జయ్యవలసిన అవసరము కలుగ నే కలుగదు. ఈ యుద్యమము నడంచుటకు సభ్యుల సహకార మవసరము.

అత్యవసరము కలిగిన తప్పదీని నమలుజరుపుటకు దొరతనము వారు సమ్మతించవలయు. గాన నే నిట్లుదీయూడి చెప్పచున్నాను. దొరతనమువారు తమ అధికారమును పెంచుకొనుచున్నారని కొందరనిరి. ఇండియా జేకేపరిపాలనా చరిత్రమును గ్రహించిన వారిట్లు నడుపుట కాధారము లేదు. అతి మిక్కిలి ముగు ను పా యా స్థితి క అ గు కరటను దొరతనమువారిట్టిచట్టమును కోగలేదు. దుర్భరస్థితి కలిగినందున చివరకు వారందులకు గడంగ నలసిరయ్యెనని. కఠిన కాసమయాలన కేవలము లాభములేదని కొందరనిరి. అందులకే దొరతనమువారు రాజకీయ సంస్కరణములను నూచించిరి. త్వలో నాచట్ట ముమోదించబడవచ్చునని మేనందర మానించుచున్నాను. రాజకీయాభివృద్ధికి విప్లవా రాజకీయము కేవలము భంగకరముగాన వాని నడచుటకు చేజుబును నీ చట్టమునకు సమ్మతించవలెనని మేము సభ్యులను కోరితిమి. ఈచట్టము నిలబడినట్లు దుర్భరయోగము చేయబడునని కొందరనిరి. విప్లవ భావము గల యాతరుల మనస్థితిని సరిచేయుటకు గూడ దొరతనము వారేర్పాటులను చేసిరి. ఈ ప్రయత్నములనుగూర్చి యైన సభ్యులు దొరతనమును విశ్వసించుటకు తలచును. ఈ ప్రయత్నము నలన యువజనులను విప్లవకారుల సహవాసమునండి సన్మాన్యమునకు మరలించుటకు దొరతనము వారు పట్టదలతో పనిచేయుదలచిరి. విప్లవారాజకీయము చాల హానికరముగా గాన వానినడచుటకు మాత్రమే యీచట్ట ముకయోగింపబడును గాని రాజకీయందోశకుల పట్ట నుపయోగింపబడ దని నేనింకోకసారి స్పష్టముగ తెలుపుచున్నాను.

పటేలుగారు:—ఇట్టి చట్టము మరల ప్రకటించ గోరెదను నిజముగప్రజల భావ మేమో తెలిసికొనుటకు చాల వ్యవధాన ముండవలెను. సభలోను జేకేమనందునగల జేకేయులందరును గూడ ప్రతిపాదనక గుండెను దొరతనమువారు కేవలము నిరాకరించి లేక ప్రతిఘటింది కొంచెమైన పట్టు కదలకుండుచున్నాను. చట్టములను కలగచూచి స్వల్పముగ వైన దిద్దునట్లు చేయుటకు సభ్యుల నంగీకరింపజేయుటకు జేకేమనచున్నట్లుండ దని జేసితిమి. దీని నామోదించునూడ దని కడసారి ఘోషించుటయే మాజేతనైన కర్తవ్యము. ఈ కాసమయము జేయుట కేవలము కర్తవ్య కలదని అందుకే గారు నుడిచిరిగాని అది సంకేత యా స్పష్టము. రాలతు సంఘమునా రెట్టి సాత్వమునై వాధారపడి యీ నివేదిక మును వ్రాసికో దానిని మాకు తెలుపలేదు. మాపతేదు. వారి నివేదికమును మాత్ర మంగీకరింపలే ననిరి. ఇప్పుడుకూడా దింప బడిన చట్టము వివరములను యిండియా మంత్రికి సమ గ్రహముగ తెలుపలేదు. రాలతు నివేదికను గుర్తించుచు చట్ట మునుకూడాదింతురని మాత్రము తెలిపి అనుమతిని బడసిరి. 124 ఏ 158 ఏలకు పట్టికలో జేచ్చుటలో రాలతు నివేదిక మునుగూడ సత్కరించిరి. దరిమిలను ఇండియా మంత్రి వ్రాసిన లేఖలను మాకు చూపలేదు. ప్రారంభము నుండియు ను గూడ నీచర్చ జరుపంపు నివేదిక సరళముతో గూడ నక్ర మమనియే నాకు తోచుచున్నది. క్రమభంగము కలిగినపు డభ్యక్తు డు త్రవవిచ్చినను గూడ నది సక్రమము కావాలదు.

ప్రభువుగారు:—మరల క్రమభంగము క్రమభంగము అభ్యక్తుని పరిష్కారమును చర్చించుట సముచితము గాదు.

పటేలుగారు:—కావుననే స్వాతంత్ర్యప్రియులగు వా రెట్టి కాసమయమున త్వరితగతిన అందువలన కలగు శిక్షల నను భవించుటకు దీక్ష బూనుటయందు వైఫర్య మేమియును లేదు. సర్వసభ్యులను పాతకులగు ప్రజలకుమిగిలిన వ్యాధినికా ప్రాచీన వ్యాధిమగు సాధనము సాత్వికగోధ మొక్కటియే. కాంత్రమియును వ్యాధిగ్రస్తములగు ప్రజలు సాత్విక నిరోధమును కరణ్యముగా గొనుటకు దొరతనమువారే యొత్తిడి చేయుచున్నారని నేను హెచ్చరించుచున్నాను.

మా శర్మగారి రాజీనామా లేఖ.

18 క లేదీని సభ ముగియునపుడును మానసియుల గు రావు బహదరు బయ్యా సరసింపేశ్వర శర్మగారు తమ సభ్యులకు రాజీనామా నివ్వుచు వ్రాసిన లేఖను రాజప్రతినిధి గారికి సమర్పించిరి. శర్మగారు చెన్నపురి కాసనభ్యులచే నియోజిత లైసాను. జేకేమున కాంతి నెలకొనిన యిట్టి తరుణమున నిట్టి రీతిని ఇట్టి కఠిన కాసమయ నామోదించుట జూరెనుప్రాదేశ్య సాంప్రదాయసంవిధాన ప్రధాన తత్వమునకు ప్రబలహానికరమగు ముల్లంపునము. పాదుల సహజ స్వాతంత్ర్యమునకు మహాహింసకరము. తదగతానమునకు ప్రారంభము గూడ కావచ్చును. కాన నేను చాల చింతతో సామ్రాజ్య కాసనభ్యులకు వదలికొనుచున్నాను నా రాజీనామా సంగీ కరింతురని కోరెదను. నిరంతరమును నిశ్చయముగ విధేయుడు వి. ఎస్. శర్మ.

శర్మగారు వెంటనే డిల్లీనగరమును వదలెదరని తెలుప బడినది.

సత్యగ్రహము.

అల్లాబాదు నగరమునందలి "లిడరు" ప్రతీక యాచిభముగ సత్యగ్రహమును అందించుచున్నది:—

"రాలతు నిట్లును, సత్యగ్రహమును కూడ అనుచు యున్నానని నచ్చింది. క్రమభంగమువారు తప్పుచేయుచున్నారు. కాని, ప్రజలు కూడ అవిధముగనే చేయవలెనా?..... గాంధీ గారివలె మన మెల్లరమును సత్యగ్రహమును ఆధ్యాత్మిక దృక్పథముతో తిలకింపవలయు. కష్టములను సంతోష పూర్వకముగను, శ్వేష విరహితముగను అనుభవించగలవారు అనుచు. గాంధీగారు ఋతులు. ఆప్రతిపాదకులకు కష్టపరంపరలను సంతోషపూర్వకముతో ననుభవించి, నరల ప్రేమపూరిత మానసముతోడనే నిలచియుండవలెను. కాని, క్రియతరులెవ రి విషయమున వీరితో నురగాలరు?..... చువత్క గాంధీగారు అనుసరింపదలచుకొనిన యువకులకు మేము కొంతసలహా నిచ్చెదము. కంటకాగ్రహమైన సత్యగ్రహప్రతిపాదమును త్రొక్కుటకు వీరిన ఆశ్చర్యపరచుచు, ఆశ్చర్యకణమును శ్మిగలవా అని కాంతముగ యాచింపవలెను. మీరు ఆగ్రహప్రేమలైన యెడల మీరు గాంధీ గారిని అనుగమింపవలరు. కన్నులకు గంతలు కట్టుకొని ఈ యుద్యమమున దిగినియెడల, మీరు గాంధీగారి ఆశయలభ్యమునకు; కాని, జేకేమేయును జేకూరు టకుగాని తోడ్పడవలరు. అట్టిపురుషుడు ఈ యుద్యమ ములో జేరుట గాంధీగారి కిష్టము లేదని బాహక ముందు కొనడు."

ఇది యొక తరగతివాదము. ఇక నొకవిధమగు వాదము కూడజేసింది గాననచ్చుచున్నది. గాంధీగారు ఋషి యని మీ రంగీకరించునెడల, అట్టి చువత్కయుని అనుగమింపవలెందగ నిరోధింపకుండుట ఆరతి నానుచునకు కేకంబాయకము కాదా! ఇంతేకాక, ఆరతు ఋషియగునెడల, ఆరతి వా క్యానుగుణ్యముగ ఆరతుగోపాలమును కర్తించుట భర్తముకా దా! జనులమును కర్తించి, అపార స్వాధ్యత్యాగము కాచింది ఆత్మకర్తని జేకాభ్యుదయమునకై వినియోగింపవలెనని ఆరతు ఘోషించుచున్నాడు. ఇందు కప్పేమియున్నది? ఆరతదృక్పథ మగు ఆశయమును మనయెరుట నుంచలేదా?

నీకును, నాకును, ఇక ననేకులకును ఆరతు తెలిపిన టుల కర్తించుట అసాధ్యముగ నుండవచ్చును. కాని, అంత మాత్రముచే గాంధీగారి వాక్యములు స్వప్నకుల్యములనిగాని, కార్యానుకూల్యములనిగాని నడుపుటకు నీలులేదు. దీనినిబట్టి నీవును, నేనును కొరమాలినవారమనియు స్వాధ్యకరులమనియు స్పష్టమగుచున్నది. మనము జేకేభక్తుల మని జేకూకొను చున్నను నిజముగ మనము జేకేభక్తులము కామనియు, వారల కుండవలసిన భైరవులు, స్వాధ్యత్యాగమును లే క ని యు ఇందుమాలమున తెల్లమగుచున్నది ఇందుమాలమున నేరునా కొందరు గాంధీగారు ఆగ్రహప్రేమ లని మనము కలంచుట కటస్థించినది. మన స్వాధ్యకరత్వముచేతను, అనవర్తకతలనను గాంధీగారి నూచనముల గ్రహించుటకు పోయినయెడల, యీతని నెవరును అనుగమింపవలెందగ నెల్లరును నిరత్యాహ పరముట పాడియా! నీవును, నేనును గాంధీగారివలె ఆధ్యాత్మిక చింతన స్వభావులము కాకపోవచ్చును. కాని, జేకే నేవారత్వమునకై నెలకొలిది సంతోష పూర్వకముగ కష్టముల ననుభవించవచ్చును. నీవును, నేనును మన ఆత్మల గోల్పొ కచ్చును. కాని, యిట్టి దురదృష్టవశాత్తే నివారింకను అనేకు లున్నారు. ఆధ్యాత్మికాస్పృశ్యము నందినలచుకొనువారి మార్గ మున మనము నిరోధముల గల్పించుట అన్యాయము—

"అమృతబహుద పుత్రిక"

మదరాసు అందుసదరక్షమరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు (1531)

ఎలక్ట్రికల్ పనిముట్లను రిపేరు చేయుట యందు నుంచి అనుభవముగల ఒక ఇన్స్ట్రుమెంటు మెకానిక్ (Instrument Mechanic) పెరం బూరు వర్క్సులో పనిచేయుటకు కావలెను. ఎంత కాల మనుభవముండునదియు, ఎంతజీతం కావలసి నదియు తెలుపుచు ఆర్మోరాం ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్ ఎగజినిరుగారికి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

లెంబర్గు ముట్టడింపబడుట

లండను, మార్చి 11:—నిన్నటిదినమున యుర్గురై నుల లెంబర్గును తీరముగా ముట్టడించిరియు, 100 మందుగుండ్లకు వైగా పట్టణముగా ఏదెననియు, అనేకులు చనిపోయిరియు, కొందరికి గాయములు తగిలె ననియు 9 క లేదీగల పోసను కంట్రీవార్త తెలుపుచున్నది.

బోలైవిక్కుల ఆశ.

లండను, మార్చి 11:— బోలైవిక్కు ప్రభుత్వమువారు ఒక నూతన సంధివిషయమును నూతింపెదరనియు, అయినదిని కాన్సియను నమూనాలో చేర్చుటకుగాని వాని మళ్ళ ఒక కానక ప్రవృత్తులకు మిత్రమందలి వారి కనుమతి నిచ్చెదరనియు ఆ జేకేమనందు గల ప్రతి శంకు నుపయోగపరచుకొనుటకు ను మిత్రమందలి సౌకర్యముల గల్గించెద రనియు హెచ్చరింప ఫర్యసించి డెయిలీ మెయిలు పత్రికకు తెలియదయ్యెనది.

మదరాసు అందుసదరక్షమరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

1919 సం॥ రము మార్చి నెల తూర్పు తిరు పతి శ్రీరామస్వామి బ్రహ్మశ్రీవరము.

పై ఉత్సవము కొరకు తూర్పు తిరుపతికి వెళ్లదలచిన యాత్రికుల సౌకర్యము కొరకు, రైల్వే కంపెనీవారు రాక్షసిబాగు కలపువలన, మటియూ, ఇతర ముఖ్యవ్యాపారములుండుటవలన, ప్రత్యేకముగ ఎక్కువ రైలుబాడ్లను నడిపింపజాల రని, తిరుపతికి వెళ్లదలచిన ప్రజ లందరకు యిందు మూలముగా తెలియబరచు చున్నాను.

కండ్రి (బహుమతి):— నానునా, వెళ్లకాడవరే వుకా, ఎక్కడయినా పోనీ ఎటో సంపాదించ కూడదా? కూర్చుని లింపే రెండుకోజులలో ఫర్లవయి పోతామే!

వహరుడు:— నిజమేనండీ నాన్నగారు, నాకు బుద్ధి కచ్చింది; కేవలినండి నిలుచుండే లింపాను.

"అయ్యా, తాదురమంతు దర్బా ఎంత ఖరీదు?"

"8 అదాలు."

"తక్కువకొచ్చురా?"

"ఎక్కువదర్బాలు వుచ్చుకొన్న కొద్దీ ఖరీదుకక్కు తుంది."

"కయిలే ఎన్నివుచ్చుకుంటే వుత్తకేయిస్తారు?"

[Uncorrected.]

RANGOON, March 18. Mr. Gubbay, Food stuffs Commissioner, arrived in Rangoon this morning and as millers refused to sell until they had seen him prices rose rapidly, the market quotation being Rs. 330, April Rs. 332, and May Rs. 335. There was no dealing in three months. Small mills were done at Rs. 345 and Meedon at Rs. 346. Paddy also rose to Rs. 139 rail and Rs. 132-133 boat. The market is full of rumours and discussion of probabilities as to the future which only a definite statement by the Foodstuffs Commissioner can terminate.

To-day's speculative transaction were 6,000 bags Meedon March at Rs. 340-342, 1,000 bags March Rs. 249 6,000 bags after March and April Rs. 345-346, 25,000 bags apends March Rs. 325-328, 25,000 bags April Rs. 329-331 2,000 bags May Rs. 332 8-10-335.

The market is very excited. The prohibition of the export of white rice from Rangoon to Penang was the subject of a deputation of Chinese importers in Penang to the local Food Controller on the 24th February when the Controller said the prohibition must continue up to the 14th April and it was necessary to conserve all stocks in Rangoon up to that date.

BANGALORE, March 18.

His Highness the Yuvaraja of Mysore was present at a benefit performance given on Sunday evening by Karlekar's Grand Circus in aid of the schools of the Bangalore Branch of the Depressed Classes Mission of India. There was a packed gathering, and management supplied interesting programme.

Sir Narayan Chandavarkar, President of the All-India Depressed Classes Mission, in the course of a few words thanking His Highness for patronage, alluded to the urgent need of solving the problem of the depressed classes. He spoke of the deep interest of Their Highness the Maharaja and the Yuvaraja in the welfare and elevation of these classes. In response to the request His Highness the Yuvaraja presented to Prof Sanker Rao, Proprietor of the Circus, a Gold Medal, which was arranged to be given to him by workers for the depressed classes in return for his kindness in giving a benefit performance.

Garrison in India.

Relief of British Troops.

LONDON, March 7. During the debate on the Military Service Bill, in the House of Commons, Mr. Bonar Law said that of all those who suffered under the Bill, men in India were the worst used but it could not be helped. There was absolutely no means which could enable these men to be brought home before the hot season. There was another consideration which he did not think at all likely to materialize. India was a big country. We had been afraid in the past of trouble in India. The British Garrison had been enormously reduced owing to the loyalty of Indians and our reliance on them, but did anyone say that we were to leave India without a British army? All by letting every white soldier exercise the right he would have but for this Bill, to cease duty on the day peace was ratified.

Infected Wool.

Disinfection before Export.

LONDON, March 7. Lecturing at Bradford, Dr. T. M. Legge stated that researches in Bradford showed that wool infected by anthrax could practically be sterilized. Steps were being taken to establish a trial disinfecting station in England and it was hoped that ultimately disinfection would be carried out under British control in places of export of infected wool from Basra, Karachi, Bombay and elsewhere.

Lancashire Cotton.

Abnormal Prices.

LONDON, March 7. The "Daily Mail" learns from Manchester that owing to the inability of customers to pay the present high charges, the Lancashire Mills and looms are idle while the world is clamouring for cotton goods. The President of the Manchester Chamber of Commerce estimates that over six million are needed in Holland, Denmark and Scandinavia and urges the removal of restrictions on export to Neutral countries.

Railway Materials.

Orders for American Makers.

LONDON, March 5. Replying to Sir R. Cooper in the House of Commons, Colonel Amery stated that an order for twelve locomotives for the Malay States had been placed in the United States in January, because early delivery was urgently necessary. An American firm had promised delivery in six months, whereas British firms were unable definitely to promise delivery even in November.

Battlefield Memorials.

A War Office Scheme.

LONDON, March 17. A Committee called the "Battle Exploits Memorials Committee," consisting of senior officers representing the whole Empire, has been formed at the War Office to consider the erection of permanent memorials on battlefields preferably to divisions or higher formations. It is pointed out that the exploits of smaller units may be recorded on them. Claims from Australia, New Zealand, and India must reach Whitehall before September 1st.

Audience of the King.

LONDON, March 7. The King received Lieutenant-General V. R. Marchal, The Aga Khan.

LONDON, March 7. The Aga Khan arrived to-day in London from Paris and met at Victoria Station by the Maharaja of Bikanir.

Obituary.

Major-General Macbean.

LONDON, March 7. The death is announced of Major-General Forbes Macbean.

Zeeland Flanders.

To Remain Dutch.

LONDON, March 6. AMSTERDAM.—The Queen visited Zeeland Flanders to-day and was enthusiastically welcomed. Replying to an address of welcome, the Queen said the population of Zeeland Flanders would remain Dutch. The statement was received with thunderous applause.

British Prisoners in Turkey.

200 to 300 Unaccounted for.

LONDON, March 7. In the House of Lords, Lord Newton stated that between 200 and 300 war prisoners, including British and Indians, were unaccounted for in Turkey. Steps were being taken to trace the missing.

Germans in China.

LONDON, March 6. Replying to Colonel Yates, in the House of Commons, Mr. Harcourt stated that all Germans had been turned out of the British concession in Shamen, China.

The Indian Legislative Council.

The Second Bill.

DELHI, March 18. The Hon'ble Sir William Vincent in winding up the debate said, he would not deal with all the points that were raised, as they had been fully discussed, but there were one or two matters to which he would like to draw attention. It had been suggested that the Government was wrong in acting against the wishes of non-official members of the Council. The argument had been put higher than this on one occasion, when it was suggested the Government showed callous disregard of members of this Council and took pride in flouting their opinion. He would say there was absolutely no foundation for that suggestion. They no more enjoyed to be the target of a certain virulent section of the press and he asked the Council to believe that what they did they had done from conviction that the measures they proposed were really necessary. Then it had been suggested by Mr. V. S. Srinivasa Sastri that the Bill was not being passed for its ostensible purpose but it was a weapon for the use of officials against Indian soldiers who had returned from war, against Indian Mussalmans who might be distressed at the fate of Turkey, to crush political dissent, which might arise out of the unsatisfactory result of the Reform proposals in Parliament, and it had been finally suggested that it might be a measure to enable the Government to crush political agitation when the new Councils came into existence. He emphasized there was no foundation whatever for any of these suggestions. They had no Machiavelian plot against the Indian soldier, who had done his part so well, nor against the Mahomedans, a great majority of whom had done so well, nor had they a plot to thwart the Reforms. The reasons for the bill had been put down quite honestly in the statement of objects and reasons, and were based on the report of the Rowlett Committee. Continuing Sir William said that he still maintained that if the Government could secure the co-operation of the educated people it would be a great asset. It was really due to want of public spirit and want of moral courage on the part of many in Bengal. That many of the criminals were undetected and many not convicted. Pandit Malaviya had said that the Bill would cast a slur on India's loyalty. He had explained that was not so, but he would point out that those who were most claimant had not done what they claimed. He maintained that the Hon'ble Pandit Malaviya had opposed the passing of the Defence Act. Then what was his attitude regarding the gift of £100 millions? He believed that the Hon'ble Member had put in a resolution against it which he had withdrawn after making a fighting speech because he could secure no support. Then, again, what was his attitude on the 45 millions loan? With regard to Dr. Sapru's remarks, Sir William Vincent observed that there had been a change in the attitude of the Hon'ble Member since the resolution of Mr. Khaparde was discussed in the Council. In this respect he said he had some cause for complaint. From the remarks of the Hon'ble Member the Government did not expect a steady rock of opposition of this kind. Turning to a much more serious question, namely of passive resistance, Sir William Vincent said, while speaking in this matter, he wished to thank those Hon'ble Members who had issued a manifesto against it, because they believed this movement had great potentialities of evil in India, and it was a matter of credit to the Hon'ble Members that they had done so in spite of the fact that they did not approve of the provisions of the Bill. It was a matter of great regret to the Government that men of Mr. Gandhi's selfless character should have embarked on this movement. They could only hope that it would not materialize. Mr. Gandhi might exercise great self-restraint in action, but there would be other young hot-headed men who might be led into violence, which could not but end in disaster. Yielding to this threat, however, would be tantamount to complete abolition of the authority of the Governor-General-in-Council. Concluding his remarks Sir William said that the conscience of Government in this matter was quite clear. They were doing what they honestly thought to be right. They had provided safeguards as far as they could, to prevent injustice being done. His only regret was that he had failed to convince the Hon'ble Members of the absolute necessity of the Bill.

His Excellency was then putting the question to the vote, when Mr. Patel raised a point of order, saying under Rule 33 the Bill could not be passed that day as amendments to that Bill had been made that morning. His Excellency said that he had carefully considered this point. The amendments which were moved, were designed to carry out the wishes of the Council and were all in the direction of arguments advanced by the Hon'ble Members. He did not think any surprise was sprung on the Council by these amendments which he had allowed in the morning.

Mr. Patel: Do I understand Your Excellency suspends the rule?

His Excellency:—Yes, I do.

The question was put to the Council and the motion to pass the Bill into Law was passed.

The Council then adjourned till to-morrow.

Yesterday's Proceedings

New Bills Passed.

DELHI, March 18. A meeting of the Imperial Legislative Council was held this morning, H. E. the Viceroy presiding. Mr. P. N. Sarma, who resigned his seat yesterday, was absent from the Council. After interpellations, on the motion of Sir George Lowndes, the termination of the present War Bill was considered and passed.

On the motion of Sir William Vincent, the Indian Oaths Act Amendment Bill was considered and passed.

H. E. the Commander-in-Chief moved that the Indian Defence Force Amendment Bill be taken into consideration. Mr. Ironside strongly opposed the motion on behalf of the commercial community and maintained that no necessity existed.

H. E. the Commander-in-Chief, replying to Mr. Ironside, said:—So far the objections of the speaker were that there should be further reduction in the next twelve months' time and relief of men from military service was not proceeding as rapidly as it should. The Government was sympathetic, and they

would consider the question of further reduction. He would be glad to discuss the whole question with Mr. Ironside. He moved that the Bill as amended be passed.

The motion was agreed to.

On the motion of Mr. Patel the Negotiable Instruments Act Amendment Bill was taken into consideration and passed.

Sir George Lowndes congratulated Mr. Patel on bringing forward this very useful measure.

The Excess Profits Bill.

Sir James Meeson moved that the Select Committee's report on the Excess Profits Duties Bill be taken into consideration. He explained the changes made in the Select Committee.

In moving that the report be taken into consideration Sir James Meeson said:—

MY LORD.—This Bill aims at securing the net sum of approximately £25 million to pay a part of the contribution which this Council decided to make to the cost of the war in September last. It followed in its original form the lines of a similar but much more drastic measure now in force in England. In its passage through the Select Committee it has been materially modified in several important details and in numerous points of mechanism, although the main structure of the law remains as it was accepted by the Council upon its introduction. I shall first describe the broad lines upon which the amendments of the Select Committee are based and then touch upon the detailed changes of major importance, and in the course of the narrative I shall have to indicate certain matters of policy and procedure which we undertake to observe in the administration, of the Act, although we have not found it necessary to include those matters in the body of the law. The purpose of the Bill is to obtain for the Government a one half share in the profits which occurred during 1918 or its neighbourhood in excess of the profits of a more normal period. The main issue for decision, therefore, has been the ascertainment of the typical profits to-day and of the more normal profits with which they have to be compared. We have thus to determine with equity two different periods, one of which is the accounting period for the profits of to-day and the other of which is the standard period for the profits of a less abnormal character. It was upon getting a fair definition of these two particular periods that most of our work in the Select Committee was concentrated. If this tax had been imposed earlier or if it were likely to remain in force for a prolonged period the precise ascertainment of those two periods would have been attended with less difficulty, for the simple reason that inequalities in one year would have been capable of correction in the next. In our circumstances, however, the greatest care was obviously necessary in arriving at a basis of comparison which would be fair not only to trade and commerce generally, but would also reduce, as far as possible, the number of hard and exceptional cases for which special treatment could equitably be claimed from our assessing officers. To any who have studied the fluctuations of commercial activity in different parts of India, it will at once be obvious that a system of assessment which may be fair to one great industry would probably hit its neighbour very hard, and the only remedy which we could devise for this state, the only expedient which we could invent to secure a relatively parallel treatment to classes of business of which the conditions vary year to year, was a high degree of elasticity in defining the periods upon which we are to assess. Even here there was a danger, for if the choice of period is too elastic it would also certainly be found one class of business would be able to secure for itself a method of assessment which would not only suit it better than any of the other options, but would also enable it to get off with the payment of a smaller percentage of its return as compared with the incidence of the tax under any available option upon some other neighbouring class of business. The jute and cotton trades are prominent illustrations. To take one year, or a set of years for cotton, would probably hit it much harder than an assessment upon the same basis would hit the jute trade, and yet to offer both trades the same variety of options might probably result in jute securing a method of assessment which is much more favourable to it than any of the alternative methods would be to cotton. In these circumstances, the Select Committee was naturally guided to a large extent by the advice of its commercial members and more particularly of those gentlemen who represent the main staple trades of Calcutta and Bombay. The advice was freely placed at our disposal and on behalf of the Select Committee, and I should like to say of the Council also, I wish to express our sincere indebtedness to the invaluable assistance which we have received in this and every other detail of the Bill from Mr. Hogg and Mr. Ironside. It is a matter of congratulation that in all the essential features of the Bill we have been able to arrive at provisions which they accept as probably fair and equitable, for the Council will observe that in short minutes of dissent attached by four of the commercial members an objection was taken to any important point of principle.

Let me now turn from the general to the concrete. The first question of importance to be decided was the year for which we should accept the accounts of the business which are being assessed to duty. The bill originally provided that the accounting period, and it is called, should be the business year of the company or firm up to the end of March, 1919, or to such other date in the course of the last twelve months as was the end of the company's usual business year. To this arrangement very considerable objection was taken. It was pointed out in particular that a company which closed its books last June might be returning a much larger scale of profits than a company which closed its accounts in March. The former had twelve uninterrupted months of war prosperity, while the latter showed five or six months of comparative reaction since the armistice in November last. This, of course, is not the only type of inequality which results (and we are satisfied that inequality does result) from the rapidity of our original clause. It has also been taken as a serious objection to our original clause that the valuation of stocks outstanding on the books of the companies which closed several months ago may probably have been very much higher than subsequent circumstances showed to be reasonable. It was pressed upon us that if we assess upon the valuation of stocks which appears in the accounts of several months ago we ought, in fairness, to allow for the depreciation that has occurred since and the argument was pressed to the point that we

ought to make valuation an open question for some considerable period in order to correct it by the prices at which the stocks are ultimately disposed of. To meet these and similar difficulties a number of suggestions were made. From Calcutta there came a proposal that we should fix the year 1917 as the accounting period. From Bombay it was suggested that we should take the average of the five years since 1914. These proposals were open to objection of an exaggerated degree of retrospective effect which should be given to the measure the end we determined to accept a suggestion of Mr. Ironside, and this now forms the accounting period as defined in Clause 2 of the Bill. It has to be read with the provisions of Clause 5 (B) and looks a little complicated. All that it means, however, is this: If the accounts of a business are not closed in the ordinary course at the end of March, the business will have the option of taking its ordinary year and of adding to that the whole of the transaction from the end of the year up to the 31st of this month. If the period which is thus handled consists of 15 months, as it would if the company closes in December, we take twelve-fifteenthths of the total period. If the company closed in July and exercised the option of running on to March, we take twelve-twentiethths of the aggregate profits of the whole period and so on. The business has thus the option of standing by its own regular year, or of adding to that year the subsequent months up to the end of March 1915, and thus getting the benefit in many cases of a period of slacker trade and diminishing values. We believe that this will allow me of an equitable assessment and should relieve materially the number of relatively hard cases. It would also permit concerns which wish to take advantage of the option to have a proper stock taking at reasonable price at the end of the current month upon the date which easily checked and justified. The next cardinal feature of the bill is the determination of the standard period with the profits of which the profits of to-day have to be compared. Our original proposal was to take the average profits of four specified years, two immediately before the war and the other two immediately after its declaration. These years were chosen in all good faith and as we believed in the interests of the assessors. The idea was to base the standard profits on a period which would not be altogether a period of low profits, but would include also some years of higher returns and it was hoped that they should thus keep the excess of the current year over the standard within as moderate limits as possible. Our attempt to ensure moderation, however, has not been an unalloyed success. Apparently with some business the profits assessed in the year 1916 would have been earned in twelve months which included the date of the outbreak of the war and all the unsettlement which immediately followed that event. Other traders appear to have done better in the years before the war than in the two years after the war started. Others again had one bad year out of the four which we had selected and which had not been assessed to income tax in that particular year and consequently were forced under the only alternative option in the original draft to have their standard profits assessed as being ten percent of their capital. In order to meet these and other hardships we have after elaborate discussion provided for a wide range of options which are displayed in the new Clause C. As the Bill now stands a business may claim to have its standard profits calculated at ten percent on its capital if that suits it best. If its profits were low before the war it can claim that the average on which it paid income tax in 1913 and 1914 be taken as the standard. It is preferred the standard we originally suggested it can abide by the income tax assessment made in 1913 and 1914 and in two out of the three years 1915, 1916 and 1917. There are broadly the options among which an assessor may choose that which it makes his assessment the easiest for him. But having made his choice if he still feels that he has a hard case he may when sending in his return, but not later, apply to the Collector for special treatment on a large variety of grounds enumerated in Clause 7. To the hard cases which were originally set out there, we have added several others. We provide for example for obsolescence and the heavy cost of any replacements that may be necessary in the accounting period. We allow also for the not infrequent case of the company deriving income from shares in another company which has paid excess profits duty already either in India or in England. A general recipe for hard cases will also be able in the prescription which allow the ordinary rate of ten per cent on capital for the calculation of standard profits to be raised in the case of special business. Finally there is an elaborate system of appeal for assessors who are discontent with finding of the Collector. They may go in the first instance to the chief revenue authority of the province. From him they may claim either that he should hear their appeal or that he should refer it to a board of referees. If they elect the latter alternative a board will be constituted of either 3 or 4 members according to the importance of the case, and in either event not less than two of the members will be nonofficials with adequate business experience though not necessarily as was apprehended in some quarters from the wording of our original draft, trade rivals. One other special provision for hard cases is embodied in a new Clause 9 which permits the Government of India to appoint a board of special referees to advise it upon any particular class of business upon which it is alleged that the ordinary provisions of the law would press severely. Among such cases we contemplate that new business might be dealt with as well as controlled business. The treatment of the latter would obviously vary according to the nature of the control. For example it might be complete control or only a limited control extending to some fixation of prices. In these and all other cases of alleged hardship instructions will be issued that the boards of referees should form their decisions in accordance as far as possible, with the general principles of the law and regulations obtaining in the United Kingdom. On these points we anticipate that we shall receive help and advice of special value from Mr. Watkins who is expected to arrive in India in the current month.

In introducing the bill I promised that no assessors would be made liable to both super tax and excess profits duty on the profits of the same business, and that income tax would not be levied upon that share of his profits which is commandeered by the Government. Effect to that promise has been given in clause 19 and 20 of the bill. In their note of dissent four of my colleagues in the Select Committee have expressed regret that the opportunity is not taken to abolish the super tax altogether in its application to companies or firms. I explained when introducing the bill that we

are not proud of the super-tax as at present worked and that we hope to reconstruct on a more satisfactory basis our taxation upon incomes as soon as profits duty ceases to be levied. Until then it would hardly be practicable to abolish the super tax in the partial manner now proposed and I am afraid that such a measure would be resented by companies which come under the operation of this Bill. It would mean relief to their neighbours which are domiciled in the United Kingdom at a time when they themselves are becoming amenable to this higher duty. It would also have the effect of enabling the British treasury to assess Indian companies domiciled in England at a higher rate of profits, and it will thus in effect mean some transfer of our legitimate revenue from India to England, I am sure that the Hon'ble Members who signed the minute of dissent will realise the difficulties which the Government feels in regard to their proposition.

I think my Lord, that I have now dealt though in a somewhat popular and non-technical manner with the outstanding features of the Bill as amended in the Select Committee. I turn now to a few matters of detail of minor importance in regard to which a word of explanation seems necessary. I have been asked to explain what is meant by the term person. Wherever it occurs in the Bill it is used in its legal sense as defined in the General Clauses Act and covers a company, firm or business assessed under this act. I have also been asked to make clear what is meant by the profits assessed in a particular year, say 1913, in the standard period. The expression refers to the assessment made in the financial year beginning in this particular case on the 1st of April 1913 and that the assessment would under the old income tax act mean the assessment upon the income of the previous year. This explanation of course does not apply to the accounting period who is assessed under the terms of the new income tax act. All this was clearly explained in a press communique last December. Questions have been asked as to the meaning of the words in the latter half of clause 7 (G). The intention here was to allow for elasticity in the case for example of a company which closes its accounts in June and would this be assessed in 1916 for the year stretching from 1st July 1914 to the 30th June 1915 and covering a period of disturbed trade conditions. In clause 7 (G) the exceptional depreciation of assets will not exclude the specially considered treatment of securities if they form assets employed in the business. We were pressed in regard to our intention about foreign firms, and I readily accept the high desirability of bringing them into our net. This point has been specially impressed upon our income tax authorities, and we trust that they will be required to pay their fair share of the duty which is now being imposed. In clause 13 the question has been raised as to the nature of the instalments in which the tax will be levied. We have undertaken to issue general executive instructions on this subject with three objects, first, that reasonable time should be given for payment second, that the instalments should be as uniform as is practicable throughout India, and third, that payment should be made in full by the 31st of March 1920. Coming to clause 18 we have been pressed to publish for previous criticism any rules that may be made under the Act so far as is practicable. We shall endeavour to publish any draft of rules which are not of an urgent character or to submit them to the criticism of commercial bodies in the more important centres. Rules however will often have to be made to meet emergencies and we find ourselves unable to accept a suggestion that previous publication should be prescribed in the act. Another matter which has met with considerable attention is a proposal that we should accept war bonds payment of the tax. Whether we shall be in a position or not to comply with this suggestion depends entirely upon the general financial results of the year. If our ordinary revenues should turn out to be substantially in excess of our estimate, I should be very glad indeed to take the opportunity of redeeming bonds that may be offered to us in payment of the excess profits duty, but it is quite impossible to make any promise in the matter at this stage. There is no other question of general importance which seems to require special mention at this stage. The bill as revised contains a number of minor amendments and improvements which will no doubt be appreciated by the assessors who have to study its provisions. I do not know however that the Council would be greatly interested in any exposition of them in detail and I accordingly move that the report may now be taken into consideration.

After the conclusion of Sir James Maston's speech on the motion that the Select Committee report be taken into consideration, Mr. Hogg was the next speaker. Sir F. Zulbhoy said that he had already fully explained the views of the commercial community against the principles of the Bill. Many modifications were suggested in the Select Committee and he thanked Sir James Maston for accepting some of the most important of them. Sir Dinshaw Wacha said that he was glad that the panic created by selfish gamblers had been set at rest. He heard a good deal to the effect that Bombay was going to be ruined but so far that was not the case. He hoped the Bill would be accepted by the public.

Mr. Ironside who followed expressed his disappointment at the disappearance of super tax from the statute book. He was strongly in favour of Mr. Hogg's proposal to republish the Bill, the firms who had paid British Income Tax being absolved from the payment of the super tax. It was, he observed, only a question of fairness. He pleaded for a similar treatment for those who paid super tax as was accorded to the prayers of the excess profits tax. He urged very strongly the improvement of the machinery for collection. In conclusion he said that it had been no pleasure to him to support the Bill which he knew would affect the commercial community seriously. He had gone into the question very fully and had accepted it as the best of a bad job, and he took this opportunity of stating that the best had been made of a bad job by the Finance Member, and with him he also wished to associate the name of George Lowndes.

Sir James Maston in replying to the debate said that with regard to the super tax what they intended to do was to have a complete review and rearrange their system of taxation of incomes. He was afraid he could not bind the Government in stating that this bill would not be reenacted next year. It was impossible for the Government to make a definite promise. It would be an unprecedented and very dangerous proceeding on the part of the Government that they should bind themselves, with regard to the

programme of future taxation but he did hope that the next year they would be able to put the whole of the third levy on income on a more equitable more consistent and more logical basis than at present. His gratitude was due to Sir Dinshaw Wacha for the blessings he had accorded to the Bill, and these blessings had special weight when they came from a veteran authority. He also thanked the Hon'ble Member for his wishes for the success of the future loan. He assured Sir Dinshaw Wacha that rules to be framed under this Bill would be translated in those vernacular languages in which Gazette of Bombay and Bengal were published. Motion to consider the Select Committee's report on excess profits duties Bill was put and agreed to.

Profits Tax Bill Passed.

On the motion of Mr. Howard the Council passed without discussion three amendments which he said were consequent on the amendments made in the Select Committee. The Government then accepted the amendment moved by Mr. Hogg to make by addition of certain words the meaning of clause 18 (2) (c) clear. Sir George Lowndes then called attention to certain drafting amendments made in the Bill. Sir James Maston moved that the Bill as amended be passed. Mr. Hogg took this opportunity of associating himself with the remarks of Mr. Ironside in thanking the Finance and Law Members for great patience and consideration shown to them in the Select Committee. The Bill was then passed.

Punjab Court Act's Amending Bill.

Sir George Lowndes next moved for leave to introduce the Bill to supplement the Punjab Courts Act 1918. He said that coming events cast their shadows before, and they all hoped that the Punjab High Court would soon replace the Chief Court. The necessary local legislation had been undertaken by the Punjab Council but it was necessary for this council to legislate in order to remove the restriction on the High Court to deal with the work pending in the Chief Court. He added that he had received this morning an unauthenticated copy of a memorial submitted to H. E. the Viceroy asking that provisions for a circuit court in Delhi should be incorporated in this Bill. This he said was impossible. He was sure that the members would join him in congratulating their friends in the Punjab on the near realization of such an important step in the civic life of their province.

Mr. Shafi thanked the Government for establishing a High Court in the Punjab which was a concession to public opinion. Leave was granted and rules of business being suspended the Bill was taken into consideration, and passed. The Council rose at 2.35 p. m. and adjourned till Friday morning when the last meeting of the current session will be held.

After the Council had agreed to the motion that the Select Committee report on the Excess Profits Bill be considered, Mr. Howard moved an amendment to add the definition of Chief Revenue Authority, in Clause 2. The motion was accepted.

Rai Sita Nath Ray moved an amendment in Clause 4 reducing the percentage of tax from fifty to thirty three per cent and raise the taxable limit from 35,000 to 50,000 and urged his amendment in view of the larger yield expected from the new taxation. He also suggested that the fixing of percentage might be left to the Government of India. Sir G. M. Chitnavis supported the amendment and said both he and Rai Sita Nath Ray suggested these changes in the Select Committee but were negatived. Maharaja of Coimbatore also supported the amendment. Sir Fazulbhoy Currimbhoy thought that it was an objectionable method and suggested that the Council might accept Mr. Hogg's amendment.

Sir James Maston pointed out that their estimate at 50 per cent gave six million and at 33 per cent totalled 4 million, and hence his inability to accept his first part of the amendment as regards the second part he saw no great hardship entailed by the limit and was unable to accept it. The amendment was negatived.

Mr. Hogg in moving his amendment regarding refund to taxpayers in case the total tax collected exceeded eleven crores said that he admitted that the amendment was of an unusual character. So was the tax itself. The tax was unusual and was levied under special circumstances to meet special war expenditures. Therefore, he did not think that the proposal was unusual; was an argument to rule the proposal out. The reply that the Finance Member gave to Mr. Sita Nath Ray's amendment gave him great hopes that the Finance Member intended to accept the amendment. He gathered from the Finance Member's remark in introducing the budget that he would have been glad to reduce the percentage if his estimates had enabled him to do so. That brought them to the question whether the estimates were correct. It was generally thought that the Finance Member's estimate was on conservative lines. He had received advice from gentlemen of great experience in Bombay which practically doubled Finance Member's estimate. To remove the difficulty that would arise with regard to reduction in percentage under those circumstances, he had moved this amendment.

Mr. V. S. Srinivasa Sastri said that he wished to be enlightened on a question of principle. Did not the amendment amount to a measure for remission of taxation? He asked if one of their taxes did not yield the amount estimated would it not be proper that the excess amount under this head should be allowed to make up the deficit.

Mr. Ironside supported Mr. Hogg's amendment. With reference to Mr. Srinivasa Sastri's remarks he pointed out that the tax was a special one imposed for a special and definite purpose, and required special provisions for its enactment. Therefore the people who paid should be protected from paying more than was absolutely necessary.

Sir Fazulbhoy Currimbhoy and Sir Dinshaw Wacha further supported the amendment.

Sir James Maston in reply said that if the amendments were accepted it would create an embarrassing precedent. He however, asserted that the Government were in earnest in their desire not to take more than six millions, and he further undertook that if the amount collected would be in excess he would consider the whole position again later in the year. Mr. Hogg in view of this assurance withdrew his amendment.

Replying to Mr. Ironside's criticism to the defence force Bill the Commander-in-Chief said so far as he could understand the Hon'ble Member he put forward a plea for further reduction in the hours of training and he presented in very cogent language the degree of

Sir William Vincent replied:—Part [A] the answer is in the affirmative, Part [B] the policy to be followed in repatriating enemy subjects now interned in India must obviously conform to the policy to be followed throughout the Empire as a whole but as at present advised the intention of the Government of India is that all enemy subjects now interned in India should be repatriated save in a few exceptional cases, where such action would be impracticable or cruel. Part (C) the Government of India have no knowledge on this point beyond what has been published in the newspapers, Part (D) the intention of the Government of India is that allied or neutral shipping should not be used for repatriating enemy subjects until the demands of British and allied subjects on such shipping have been completely satisfied. Part (E) Non-Turk prisoners of war domiciled in the occupied territories in Mesopotamia are now being

DELHI, March 19

High Prices in Punjab. Relief Measures.

DELHI, March 18.

Indian Muslims and the Caliphate.

BOMBAY, March 19

A telegram from Sukkur (Sind) says that a meeting of Mussalmans held there under the chairmanship of Peshwa Imamuddin Shah and attended by Maulvis passed the following resolutions:—(1) That this Convention of Ulemas of Sind decrees that the question of Caliphate is being already a settled one, it acknowledges His Imperial Majesty the Sultan Wahseduddin Mahomed VI, as rightful Commander of the Faithful and Servant of Holy Places. (2) This meeting demands that Britain will deliver possession of Jazeeratul Arab to the Caliphate Mussalman and Khadimul Harmeena Sherifaen by getting it evacuated of her own troops and those of her Allies. 3 This Convention further decides that the boundaries of Jazeeratul Arab, defined by Dr. M. A. Ansari, are right and true. The Maulvis also affixed their signatures to a "fatwa" recognising and declaring the Sultan of Turkey as the Caliph of Mussalmans and holding Jazeeratul Arab to be a sacred land wherein non-Moslems cannot rule or remain in occupation.

LONDON, March 5.

Reduction of Fares

LONDON, March 6.

Bolshevik Proposal.

LONDON, March 7.

Passages From India. Statement in Parliament

LONDON, March 6.

Rangoon Pleader in Trouble.

RAKGOON, March 18

Brief Telegrams.

[Un-corrected.]

H. H. the Maharaja of Bhavnagar, who for a long time, had been considering the question of abolition of liquor traffic in his State and with that view had approached other Kathiwar States for co-operation and united action has issued a resolution directing the preparation of a scheme to be brought into force on his ensuing birthday for the immediate abolition of a very large majority of existing liquor shops in his State and for the eventual total extinction of all trade in intoxicating liquors and eradication of all drink evil within a stated period. His Highness trusts that his subjects and neighbouring States will co-operate with him in this useful measure, which will tend to the moral and material welfare of the people.

The anchor line S. S. Ulympia outward bound passed Suez on the 14th instant, and is due to arrive in Bombay on the 25th instant.

The Moderate Party is forming a political organization for the Central Provinces and Berar.

It is notified the customs Collectors have been instructed to issue licences freely for the export to Siberia of any goods not specifically mentioned in the Indian Export Prohibition Schedule.

On Tuesday morning a fire broke out in a corrugated iron built godown in Mandvi (Bombay) and it spread to two similar ones adjoining and destroyed their contents, gunnies and other combustible goods. Two several storied buildings next to them also took fire but they were just saved by prompt measures. Damage is estimated at a lakh.

On Wednesday's Calcutta "Gazette" publishes a resolution giving particulars regarding the number of officers of various services under the Government of Bengal who were deputed to military or other service in connection with the war. The total number of officers deputed was 773 of whom 22 were killed and 11 wounded. Of the total number deputed the Indian Civil Service contributed 54, of whom 1 were killed and 1 wounded.

(2-వ పేజీ తరువాయి)

అంగ్ల జేతనులని కంట్రోలురు ఎక్కువ స్త్రీలను నడపటం కంగీకరించినాని, సరకుల రాకపోకలకు అనుకూలముగా ఛార్జీలు ఏర్పడుట కష్టమని సర్ ఆత్మగౌరవం కాన్వయా గారు నడిపిరి. రైలు జేతనులను, మరమ్మత్తు సామానులను లభించినగాని రైలు ఛార్జీలును తగ్గు నటుటకు కారణము గన్పట్టదని పేరు పలికిరి.

దెల్టా ప్రజేతనులలో, ఆహార వదార్థముల అభివృద్ధి కై రైతులు మూడవవంట వండించుకొనుట కనుమరింపబడిన బాగుండునని జి. ఎఫ్. పాడిసరు గారు నడిపిరి.

మా నె గింజలు, పత్తి మొదలైన వాని యెగురుతివై విషేషము బంపబడియెడల, రైతులు వరిపంట పెక్కుమగ గావించునని ఇ. వి. సుందరరెడ్డి గారు పలికిరి.

పశ్చిమాంధ్ర జేతనులని జనులు కలవుచే, అమితబాధ పడుచున్నారని, దెల్టాలలోని విద్యుదును ఆచ్చటికి దిగు నుతిచేయ వచ్చు సీమల మూరని పి. కేశవరెడ్డి గారు కోరిరి.

జి. గ్రేగారిలేచి, దెల్టాలలోనుండి యెగురుతిచేయుట కున్న విద్యుదు మార్పుముగ నున్నదని నడిపిరి.

ఈ సమయమున సభ కారు అల్పాహారములకై వేదలిరి.

పిమ్మట సభ మరల సాయంకాలము 8 గంటలకు ప్రారంభ మాయెను.

కిరసనాయిలు

కిరసనాయిలు విషయమున నెల్లరుతును ప్రయోగింప నీయవలెనని గోపాలవివాసగారు నూచించిరి.

పురవీరులలోని దీపములను తగ్గించి, గృహములలో దీపములను పెట్టుకొనుటకు పౌకర్యముల నేర్పువలెనని సర్ ఆత్మగౌరవం కాన్వయా గారు పలికిరి.

కిరసనాయిలు కల వేర్పడుటచే, మదరాసు మున్నగు పురపాలక సంఘముల కిరసనాయిలు ఖర్చును తగ్గింపవలెనని ఎన్. సి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు నడిపిరి.

కిరసనాయిలు గల రుతు ఏడవ ఇచ్చటకు వచ్చు చున్నవనియు, త్వరలో ఈకలపు పోవచ్చు ననియు కాన్వయా గారు తెలిపిరి.

పిమ్మట సభ వారి తీర్మానము నామోదించిరి:—

“ప్రస్తుతము కిరసనాయిలు కల వేర్పడుటచే, మదరాసు కార్పొరేషనువారును, ఇతరమండల పురపాలక సంఘములును, పంచాయితీలును, దీపములను వెలిగించు దినముల సంఖ్యను తగ్గించియు, వానిని వెలిగించు గంటలను తగ్గించియు దీపములసంఖ్యను తగ్గించియు, కిరసనాయిలు ఖర్చును తగ్గింపవలెనని ఈ సభ వారు నూచించుచున్నారు.”

కిరసనాయిలు తక్కువక నుండుటచే, పట్టణములలో మాత్రము దీనిని సులభముగా, పల్లెలయందు అనుదము నున్నగు చదురు నుపయోగించుకొనుటకు చేయు టసంగర్భమని కాన్వెలుగారు నడిపిరి.

ఈ చదురులు అతిప్రియముగ నున్నవనియు, దీపము వీనిని కొనజాలరనియు నడిపిరి. కాన్వెలుగారి నూచనము కేశవరెడ్డి గారి రెడిరించిరి.

ఎవరు కిరసనాయిలు నుపయోగించవలెనో అనువిషయ నిర్ణయమున జిల్లాకలెక్టరులకు నడిచివేయవలెనని జి. రాఘవయ్యగారు పలికిరి.

ప్రభుత్వమువారికి ధరల నిర్ణయముననే గాని, చదురు విభజనమునకు సంబంధము లేదని కాన్వయా గారు తెలిపిరి.

అయిలు కంపెనీలన్నిటికిని ప్రతి పట్టణమునను ఒక నలువజెంటు ఉన్నయెడల, స్థితిగతులు సందర్భముగ నుండునని అనామ్యుకు కంటి మరక్కయారు చెప్పిరి.

కిరసనాయిలు విభజనమున కలెక్టర్లకే అధికారముండవలెననియు, ఈ విషయమున సము ఏజెంటుతో ఆలోచింపరాదనియు కేశవరెడ్డి గారు నడిపిరి.

ఈ కార్యవర్గమును కృత్రికముగ జరుగుటకు సహకారసంఘములు మంచిమార్గము లని హెమింగ్స్ గారు తెలిపిరి.

సగరములలో కిరసనాయిలును కార్పొరేషనువారు గాని, సహకారసంఘములు, ఇతర సంఘములు గాని విక్రయించిన బాగుండునని ఎన్. సి. రాజగోపాలాచారి గారు పలికిరి.

సమువజెంటు జాగరూకతతో నేర్పుపబడినవారనియు, సహకారసంఘములయెడల తన కంటే గౌరవమున్నవారికి ప్రత్యేక పౌకర్యముల నేర్పవలెనని తా నంగీకరింపవనియు సర్ గార్డను ప్రేజరుగారు నడిపిరి.

సహకార సంఘములనే కిరసనాయిలును విక్రయించుటకు ఏజెంటులుగా నియమించుటయు, దెట్టి కష్టమును లేదని హెమింగ్స్ గారు రిభి ప్రాయశచిరి.

కిరసనాయిలు కంపెనీలు ప్రభుత్వమువారు చెప్పినటుల వర్తించుటకు సిద్ధముగ నున్నారనియు, కాని ప్రస్తుతమున విభజనపద్ధతి బాగుగనే యున్నదనియు గార్డను ప్రేజరు గారు నడిపిరి.

పిమ్మట కేశవరెడ్డి గారిచే ఉపపాదించబడిన యాతీర్యా నము సభవారిచే తిరస్కరింపబడెను:—

“కిరసనాయిలును విభజించుటకు అనుమతి మొసంగుటకై నలుము అధికారమును కలెక్టర్ల కొసంగవలెను.”

పిమ్మట, సీ సగరములో కిరసనాయిలు విభజనమును సరిగా చేయు విషయము చర్చ జరిగెను.

నిర్దేశములగు ధరల ప్రకారము కిరసనాయిలు పెక్కుమగ కృత్రికముగ విభజింపవలెనని తీర్మానమును ఎన్. సి. రాజగోపాలా చార్యులు గారు నూచించిరి.

ఈ తీర్మానము ప్రకారము సమువజెంటుగ నున్నచు, ఇట్టి తీర్మానము అయిలుకంపెనీవారియందు అవిశ్వాసమును వెల్లడించుచున్న దని సర్ గార్డను ప్రేజరు గారు వాదించిరి.

తీర్మాన మనుసంకరింపబడెను.

సభాకార్యక్రమము ముగిసెను. ఈ సభాతీర్మానములను కార్యరూపము దాల్చుకట్టు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించెద రని కాన్వయా గారు తెలిపిరి.

పార్లమెంటు జరిగ జె టు
18 మార్చి, 1919.

కవిత కాళి

రాజకల్యాణ నారాయణఅయ్యరు, వి. సి. ఎస్. గారు కడప ఆడివనల్ నెవచ్చుజడ్డిగా నియమింపబడినారు. జేమ్సు బర్ని ప్రాస; వి. సి. ఎస్. గారు వైవికోవ్యోగ నుంతమొందిన పిమ్మట మదనపల్లి డివినుకును నువకల్లకుగను బాయిటు మాజిస్ట్రేటుగను నియమింపబడుదురు.

హామీ కాళి

ఎస్. దేవిస్ గారు కలెక్టరు నున్నంతకాలముగా తిరుగ ను త్రవవనవరకుగాని పాలంకోటజిల్లా జయిలు నూరు రింపెండెంటు అగు రావుబనార్డు వన్నచువాయి నువ్రమ్మొక్కఅయ్యరుగారు బల్లారి సెంట్రల్ జయిలు నూదరింపెండెంటుగ పనిచేయుదురు.

ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన వారికి పాక్షి వాజ్మూలమును అంగ్లభాషలో తమ స్వహస్తముతో వ్రాసికొనటం కధికార మిచ్చుడయినది.

ఛార్లెస్ గార్డన్ మెక్లేగారు. కడపజిల్లా నెవచ్చుజడ్డి; ఖాన్ బహద్దర్ షేక్ మరాల వాపులి మరక్కయార్ ఉస్మాన్ సాహెబ్ బహద్దరుగారు, గుంటూరుజిల్లా కలెక్టర్; కందుకూరు పులికాథనంగారు, గోదావరిజిల్లాలో మొదటి తరగతి మాజిస్ట్రేటు.

రెవిన్యూకాళి

గుంటూరు తహసీల్దార్ గానున్న చిరుమామిళ్ల లక్ష్మీ నారాయణ ప్రసాద్ గారు 7 వ తరగతి డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

చిరుమామిళ్ల లక్ష్మీ నారాయణ ప్రసాద్ గారు బల్లారి జనరల్ డ్యూటీపై వెళ్లుదురు.

చువచ్చుద్ గాను సాహెబ్ బహద్దరు గారు కోయం బత్తూరు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడుచున్నారు.

ఆర్. వేంకటకరణ అయ్యంగారు కర్నూలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడుచున్నారు.

వలూరు చింతన్ మిస్ గారు గంటాం జిల్లాబోర్డు సభ్యునిగను, తి. కల్వల్ దేవిడ్ డ్వాడ్ కెంపు, వి.ఎస్. ఎస్. గారు కృష్ణజిల్లాబోర్డు సభ్యునిగను, వలూరు చింతన్ మిస్ గారు బరంపురం మ్యూనిసిపాలిటీ సభ్యునిగను నియోజింపబడిరి.

రెడ్డి బసవగారు గారు బల్లారిజిల్లా హామీపేట తాలూకాబోర్డు సభ్యునిగ ఎన్నుకొనబడిరి.

కంబళ్లపల్లి నల్లపు రెడ్డిగారి రామచంద్ర రెడ్డి గారు మదనపల్లి తాలూకాబోర్డు సభ్యునిగ ఎన్నుకొనబడిరి.

రామచంద్రపురం తాలూకా తహసీల్దార్ గారు తాయి నువ్వురావు నాయుడుగారు పెద్దాపురం తాలూకా బోర్డు వారికల్ల గోదావరిజిల్లా బోర్డు సభ్యునిగ నెన్నుకొనబడిరి.

కందుకూరు తాలూకాబోర్డువారు, యాక్రిండి వారిని నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనిరి. పి. శూర్య నారాయణ అయ్యరుగారు, పెట్టపర్తి శివరామ అయ్య గారు, వెరిసెల యెల్ల మండ రెడ్డిగారు, నారసి చెంచయ్య వాయుడు గారు.

క్రిష్టిడి అప్పారావు పంతులుగారు వరసాపట్నం తాలూకాబోర్డు సభ్యునిగ నియోజింపబడిరి.

సముజిస్తార్ల బతులయ్యపులు.

చువచ్చుద్ బాబ్బా సాహెబుగారు— ఏలూరు.

సింహాద్రి నారాయణరామరాజు చారిగారు— సీరమండలం (గంటాంజిల్లా)

పార్లమెంటు.

జి. ఎస్. నారాయణ స్వామిచెట్టిగారు ఉత్తరకడప జిల్లా పిట్టకంబం కేంజి యువ్యోగిగ నియోజింపబడుదురు.

పి. సిద్ధపేళ్ళగారు గుంటూరుజిల్లా పల్నాడు కేంజి యువ్యోగిగ నియోజింపబడిరి.

పల్నాడు కేంజి యువ్యోగిఅయిన కే. ఎస్. గోపాలా చారిగారికి 6 నెలలములు జీతముపై నెల విద్యుదును మన్నుది.

కట్టిక మర్కెస్

కడపజిల్లాలో పెంపెర్రె అప్పర్ సబ్బా సేటు గానున్న ఆర్. కృష్ణమూర్తి అయ్యరుగారు బల్లారిజిల్లా నూదరింపెండిం ఎంజినియరు గారి కచేరికి బరలాయుంపబడుచున్నారు.

హాజీర్త యాత్ర:—హాజీర్త యాత్రను జేచు నెంచును మహమ్మదీయులెవరిని ప్రభుత్వ తీర్మానము ప్రకారముగా నైన, నానెకనైన మెడినా నుంకలిమహమ్మదీయతరువుల పని త్రాలయమును నూడనెంచునెవల నట్టియత్రిములు కన్నివిధములనవలెన గలిగించుచుపాఠాజి గవర్నరుగారు తగినదే ర్మాముల చేయబడినవి తెల్పానుండి బొంబాయి కోకరంత్రి వార్తవచ్చెను.

హిందూమతము:—హిందూ మతమునా కా కారెంపూడి గ్రామమునందున్న శివశ్రీ చెన్న కేశవలింగ గ్రంథాలయమునకు గుంటూరు వాస్తవ్యులగు వారు పూర్వపాఠా చార్యులవారు యానెల 7,8, తేనెలయందు దయచేసి చక్కని వై తిని సనాతనధర్మములగురించి ఉపన్యసించిరి.

80 వ తేదీని బాహుళనందలి బ్రాహ్మణులలో నిర్మూలక రాజకీయసభను జేయుదురు. పరీక్షేకముగ నిర్మూల కొక రాజకీయసంఘము నెలకొల్పుట సభోద్దేశము. రాష్ట్ర మందనేక పత్రికలును వచ్చెదరు. ఆనరవిలు సర్వారు బహద్దరు సర్దానుజ్ఞానసించు గారు సభోధికత్వమును వహించెదరు.

బందరు ఆంధ్రవాణియ కళాకాలము.రా.రా.క్రి.ప్రిసా సుర చక్రవర్తి గారు 8.0.0 విరాళము నొసంగిరిని దెలుపుటకు మిక్కిలి సంతసింపచున్నారు.

క్రిందటి అదివారము నాటి ఉపయము కల్లికోట పెన్సు హిల్లు విద్యుదువుచునని పుంబులొనెను. కారణము తెలియదు. య. 2000 వచ్చుము కలిగెను.

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss Treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural"—that is why it has effected such miraculous cures. Write for Booklet by (next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Bataala India.)

DR. BIER'S ERECTRUS
JUDGE BY RESULTS.

Read the remarkable testimonials from both medical men and the general public and see what Erectruss has done for those suffering from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency even after other remedies had failed. Erectruss is the outcome of years of study and research and Dr. Bier's Principle of "Obstructive Hyperaemia," on which it is based, is one of the wonders of medical science. The Erectruss is a "specialist" itself in all but cost: always handy, a sure and natural cure for these diseases, yet the total cost of an Erectruss is only Rs. 15, (plus postage, etc.), a low price indeed for such a miracle-worker. Before you forget, just sit down and write for the Free Descriptive Booklet—it may mean New Life to you. Address to ERECTRUS (A.P.) Sole Agency BATAALA (India.)

DR. BIER'S ERECTRUS.

ప్రజాభిప్రాయములు

శ్రీత్యాగరాజస్వామి ఆరాధన.

బంధరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు

అయ్యో, శ్రీత్యాగరాజస్వామివారిని గూర్చి బంధరులో జరిగిన యారాధన విషయమై 17-2-19 తేదీగల ఆంధ్ర ప్రతికయందు ప్రచురమైన బ్రహ్మ శ్రీ హరినాథభూషణము గారి ప్రత్యుత్తరము, వారినడతలన అదివరకే కలవర మందు చున్న వేశ్యాసంఘమునకు మరింతమనస్తాపము గలిగించినది. ఈ చర్చయందు ముఖ్యవివాదాంశము లివియే.

“కేవలము కులమునకు అనురూపముగ గౌరవము మాత్రమే వ్యక్తం కాలగతా? లేక ప్రస్తుతము తక్కువగ నెంచబడుచున్న కులమున జన్మించినను శీలము, గుణము, విద్య, గలిగియున్నచో నట్టివారు గౌరవంబడ వచ్చునా? వృత్తి లలో కొన్ని గౌరవంతములుగను, కొన్ని గౌరవహీనములుగను నెంచబడవలయునా? అట్లయినచో, నే యే వృత్తియ, ఏ యే తరగతులలోనివి? వ్యావహారికములో కేవలము జన్మ ననుసరించి గౌరవము జరుగుచున్నదా? అభవము పూర్వచార పరాయణులైనను అట్లు జరుపుచున్నారా? ఈ భర్తాధర్మములను నిర్ణయించు భర్తృజ్ఞాన ఎందైన గలరా? అట్టి మహా సుభావుల సమాజములు ఎక్కడదైన జరుగుచున్నవా? ” నాగభూషణము గారి జవాబులో నీ ప్రశ్నలన్నియు దృష్టాంతముగ ప్రదర్శింపబడియున్నవి. కాని యెలనో వానినిగూర్చి తనయొక్క స్వల్పమగు యభిప్రాయములను వెలుపరుపక, కొంత యాత్మస్తుతితోడను, మరింత పరినిందతోడను, సంతకం పై సభికముగ ఎత్తిపాడుతుంటోడను తమవ్యాసమును నింపి వేయుట తగదని నూచింప సాహసించినందులకు మన్నింప వేడుచు ఈ దిగువ విషయములను సాదరముగను వ్యాఖ్యము గను విమర్శింప గోరుచున్నాను.

(1) పూర్వము కులమునబట్టి వృత్తియు వృత్తినిబట్టి కులమున వచ్చుచుండెనను ప్రస్తుత వట్టిని యెక్కడను ఆచరణలో లేదనుటకు మతాంతరులవద్ద హానివిద్య నభ్యసించి అస్పృశ్యులను, స్థైర్యులనుగ పూర్వచారపరాయణులచే ఎంచబడు వారివద్ద భస్మాస్థవృత్తి నవలంబించుచున్న బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణము గారును, ఉన్నతవిద్య నభ్యసించి ఉన్నతోత్తర్యములలోను వ్యాయాసపదవులలోను, నుండి యితర సంఘముల వారితో సమానగౌరవము నందుచున్న, వేశ్యకులజ మహాశయులనే నిదర్శనములు. పూర్వకాలమునగూడ భర్తృజ్ఞానమునంటి గుణశీలములుగల వారు కటికజన్మ మెత్తియు పును గౌరవహామ్యము కాలేదు. ప్రాయశః తక్కువ కులమున జన్మించినను మహారాజ శ్రీ అశ్వధాటి రామమూర్తి గారు సుగుణనుకీలంపన్ను లనియే ఆయన నెడిగిన వారందఱి యభిప్రాయ మగుటయేగాక బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణము గారుకూడ అట్టి యభిప్రాయము కలిగి యున్నట్లు పెక్కండ్రతో వెలిబుచ్చి యున్నారు. ‘విద్య యనగా కేవలము హాని సారస్వతపారంగతయని గాక, సాంకేతిక, కార్మిక, వైపుణ్య

మంతయు విద్యగ నే పరిగణింపబడవలె ననియే బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణముగారివంటి జాతీయవిద్యాభిమానులయొక్క ఆశయము గదా? అట్లయినచో విద్యయు, గుణమును, శీలమును, గలిగియున్న రామమూర్తిగారివంటి వారిని గూర్చి బహిరంగముగ వాడుటలో వ్యావహారిక గౌరవమిచ్చు మగు “గారు” అను మాట వారి నామమునకు చేర్చి మార్దంగికవిద్యయెడలను సత్ప్రేరేక్షనలయెడలను కొంచెము గౌరవము నూచించుట యెట్టి మహానీయులయొక్క గాని నాజీవాసకుల యొక్క గాని పూర్వచారపరాయణత్వమునకును, ఆత్మగౌరవమునకును అప్రతిష్ట వాటిల్లునని బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణముగారు నిజముగ విశ్వసించుచున్నారా యని వారి సమభావపరత యెడల గౌరవముగల నాబోటి యల్లునకు సందియం బగుచున్నది.

కేవలము వృత్తిగౌరవాగౌరవముల కాస్పదము కాదనియు వృత్తి యేదియైనను సత్ప్రభమున అవలంబింపబడినచో నెట్టివృత్తియైనను న్యూనతే నాపాదించుననియు పాశ్చాత్యధర్మ వేత్తలుగ నైట్లు మహాశయుడు ఘంటాపథంబుగ చాటి యుండుటయు, నట్టిభావముననే, హిందూమహాధర్మవేత్తయు సదాచారసంపన్నుడను, మహాసుభావుడను, నగు భర్తృజ్ఞానము అపాంశాతరహితమగు బ్రాహ్మణునికి జోధించియుండుటయు, బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణముగారును గుర్రెడింగిన విషయములేవృత్తులను, గౌరవాగౌరవములను శీర్షికల క్రింద విభాగించుట యెప్పుడును, దుస్థరము. ప్రతి కులమువారును, ద్రవ్యార్థము మేలవ్యక్తముగ నుంచుకొని యన్నివృత్తులను అవలంబింపవలెనని యెంచుకొని, అట్లాచరించు నిక్కాలమున అట్టి విభజన కడుంగడు దుస్థరము. ఒకవేళ బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణముగారికి అది సాధ్యమగునెడల, ఆవిభజనక్రమము ప్రపంచమునకు చాటి కృతజ్ఞతాపాత్రు లగుదురుగాక.

2. కేవలము జన్మముబట్టిగాని వృత్తినిబట్టిగాని గౌరవాగౌరవము లిప్పు డెక్కడను ఒసగబడుటలేదు. పూర్వచార పరాయణులైనను అట్లు జరుపుట కానము. బంట్లోకు నొకరి లలోను, వంట, గుమాస్తా, వడ్రంగము, నేత, చెప్పలవ్యాపారము, మొదలగు పరిపరివృత్తులు బ్రాహ్మణులచే నిరాటంకముగ అవలంబింపబడుచున్నవి. వేదాధ్యయనము, ఉపాధ్యాయత్వము, మొదలగు సాత్వికవృత్తులు బ్రాహ్మణేతరు లనేకులచే అవలంబింపబడుచున్నవి. ఎట్టివృత్తిలో నున్నను, ధనమును బట్టి కొంత గౌరవభేదమున్నను బ్రాహ్మణుడు అపాంశేయుడుగ గాని గర్హ్యుడుగ గాని చూడబడుటలేదు. మార్దంగికవిద్య నీచత్వ ముపాదించుటయు గానము.

“వేదకాస్త్రపురాణాదివోదిత పారమార్థికత” యే ముఖ్య జీవితాశయముగ గల్గిన బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణము గారు గాని వారి భర్తృనిర్ణయమును ఆమోదించిన ఇతర పూర్వచారపరాయణులు గాని మార్దంగిక బ్రాహ్మణుని గర్హ్యునిగ నెంచకపోవుటయే గాక ప్రత్యేక గౌరవమునకు పాత్రునిగ చేయుచున్నారు.

వృత్తిగౌరవములను గూర్చి నిర్ణయించు భర్తృజ్ఞానమున్నారని గాని అట్టి మహాసుభావులు అప్పటిప్పటికి సమాజము ధర్మనిర్ణయము గావించుచున్నారని గాని ఇదివర కెన్నడును వినికిని యుండలేదు. అట్టి సంధ యొకటి నెలకొల్పబడి వేశకాల సాత్రాణిరూపముగ భర్తృనిర్ణయము నిజముగ జరుగు

చుండుటయే వేశకాలమున విశ్వాసము. అట్టిది లేక పోవుటచే వృత్తికల అపాంశారములను, పరస్పర అనాయాభావములను ప్రవృద్ధినింది వేశానర్థ దాయకంబుగ పరిణమించుచున్నవి.

భర్తృజ్ఞానభయైనను ఒకదానిని ప్రతిష్టాపించి సత్ప్రభుగ “వేదకాస్త్రపురాణాది వోదిత పారమార్థికత” అభ్యసనమునకు గడంగి దేశీయుల కృతజ్ఞతకు కాశ్యతముగ పాత్రులగుదురు గాక యని బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణము గారిని విషయ పూర్వకముగ మరియొక పర్యాయము వేడుచున్నాను.

“ఒకరు”

ప్రకటన

లోకప్రసిద్ధి చెందిన బళ్లారి పరసనినోదీసి సభయొక్క కవులగు బ్రహ్మశ్రీ వందేత కే. నాగభూషణరావులవారిచే వ్రాయబడిన యీ క్రింది నాటకమును విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నది. 542

లవకుశ ౧-౦-౦
లంకాదహనము ౧-౦-౦
విభీషణపట్టాభిషేకం ౧-౦-౦

శ్రీకృష్ణలీలలు ౧-౦-౦ అచ్చునున్నది.

కొద్ది రోజులలో తయారగును.
బళ్లారి కృష్ణమూచార్యులవారి నాటకములు మావద్దదొంగును.
హెచ్. ఆర్. చంద్రా అందు కంపెనీ,
బుక్స్ సెల్లర్స్ వల్లివరపు, గోల్డెన్సిటీ స్ట్రీటు, బళ్లారి.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమున కాశ్యతనుభవము పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి కఠినసౌఖ్యమును దృఢగౌరమున ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనామగా నీయబడును. పొట్టుచార్జియు మేమే భరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయుకోవడము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మునిశీకర్ గోవిందజీ, ఆతంకనిగ్రహ బోషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, నుబ్రాన్

పాశ్యపు వేంకటాచలవర్ణితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్ష్మీవలతుల క్షేమరంగము. ఈ లక్ష్మీవిలాస రసములన నిరోధింప యున్నాడు. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తమయొద్ద నుండి నీని క్షేమకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంతము వేరొకటి లేదని తాము సంకోచముగ బల్కుగలరు. దినజ్యోతి, మూడరి నాల్గవ జ్యోతియు, సన్నిపాతము మొదలగునవి తప్పక గుణమగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం. (594)
2. క్రివాస తెలం:—క్షేమ గడ్డకు, నందులకొప్పి పోవుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇనాం.
3. వైశ్యాన రాసకం:—దీనిని నేపించినప్పటినుండీ మూత్రమును కట్టుక (కలగా) వాంతిభేది, కీరభేది, అశర్మభేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం.
4. బాలసుఖోదయము:—బిడ్డలకు బలకారి; లింగ్యోపమందు. మందము, మలబద్ధము, అశర్మభేది, కృతత్వము, కడుపుబ్బియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు. బిడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇనాం.
5. లోకాయుషార కస్తూరిమూత్రము:—బిడ్డలకు కడుపు ముడిరినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణకారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అశర్మము, కీరవారం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, శలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింకానేక రోగములను గుణములే మును. (801)

280 మాత్రలు గల సీసా	0-4-0
తపాలు కర్మతో 6-కి	1-8-0
" "	12-కి 2-14-0
" "	25-కి 5-5-0

ప్రతి బోషధముతో కూడ అనుపానము లేకుండు పంపబడును.
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

దేశభక్తులగు భారతీయుల విధి

ఏ విధముగ దేశసేవయందు జీవితమునం దెవరు విముగ్ధులై యున్నను ఆ ప్రత్యేక విషయమున దు నిర్వృత్తులను వారు వినియోగించి దాని విధినిర్వహించింపవలెను. అందులకు వారికి

ఉత్సాహము, చురుకుదనము, ధీశక్తి

యిండవలెను. జాగరూకత యత్యవసరము. అనగా కఠిన మానసికరోగ్యములు సమగ్రముగ నుండవలెను. అందుకు మీరు చేయువలసినది.

అశ్వను సేవనము

అశ్వను సేవనమున ధీశించిన జరమిల్ల క్రి సమగ్రముగను.
విధి శ్రమంపలన సంతరించిన ఉత్సాహమునకు పుర్వీకాశము కలుగును. నిర్వృత్తులును సమగ్రముగ నుండవలెను. అందుకు మీరు చేయువలసినది. ఒకసీసా రు. 1-9-0.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,
91, Upper Circular Road, Calcutta.

Telegram Address:—'Rasayan'.

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons, Madras. M. R. Chandra & Co, Madras.
Indian Industrial Co., Madras Swadeshi Stores,